

Działalność przedsiębiorstw niefinansowych w 2017 r.

Activity of non-financial enterprises in 2017

Działalność przedsiębiorstw niefinansowych w 2017 r.

Activity of non-financial enterprises in 2017

Opracowanie merytoryczne

Content-related works

Główny Urząd Statystyczny, Departament Przedsiębiorstw
Statistics Poland, Enterprises Department

Zespół autorski

Editorial team

Dominik Dąbrowski, Elżbieta Pabijanek, Jacek Kotowski

Kierujący

Supervisor

Aneta Płatek

Skład i opracowanie graficzne

Typesetting and graphics

Beata Brzezińska, Beata Lipińska

ISSN 1895-698X

Publikacja dostępna na stronie internetowej

Publication available on website

stat.gov.pl

Przy publikowaniu danych GUS prosimy o podanie źródła

When publishing Statistics Poland data — please indicate the source

Zakład Wydawnictw
Statystycznych

00-925 WARSZAWA, AL. NIEPODLEGŁOŚCI 208.

Informacje w sprawach sprzedaży publikacji — tel. (22) 608 32 10, 608 38 10
Zam. 485/2018/nakł. 190

Przedmowa

Prezentujemy Państwu kolejną edycję publikacji, która zawiera informacje o wynikach działalności przedsiębiorstw niefinansowych.

Dane przedstawione w opracowaniu dotyczą wszystkich podmiotów – bez względu na klasę wielkości mierzoną liczbą pracujących oraz rodzaj prowadzonej ewidencji księgowej. Objęcie analizą również podmiotów najmniejszych oraz prowadzących uproszczoną księgowość pozwala na spójną prezentację danych dla pełnej zbiorowości przedsiębiorstw niefinansowych aktywnych w 2017 r., jej struktury według wybranych kryteriów i osiągniętych wyników ekonomicznych.

W niniejszej publikacji przedstawiono m. in. dane o uzyskanych przez podmioty wynikach finansowych, posiadanych przez nie środkach trwałych oraz działalności inwestycyjnej, a także o liczbie pracujących i zatrudnionych.

W rozdziałach publikacji przeanalizowano poszczególne zmienne, prezentując informacje według rodzaju działalności, formy prawnej oraz klasy wielkości określonej liczbą pracujących (z uwzględnieniem sektora małych i średnich przedsiębiorstw – MŚP). Zbiorowość przedsiębiorstw zaprezentowana została także w przekrojach terytorialnych na poziomie wojewódzkim. Ponadto, omówione zostały wybrane dane o jednostkach lokalnych przedsiębiorstw niefinansowych.

W porównaniu z poprzednimi edycjami, część analityczna publikacji została rozbudowana w tym również pod względem graficznej formy prezentacji danych.

Zachęcamy Państwa do korzystania z pełnego zakresu danych udostępnionych w postaci elektronicznych tablic na stronie internetowej <http://stat.gov.pl/publikacje>, które stanowią integralną część niniejszej publikacji.

Będziemy zobowiązani za wszelkie uwagi i sugestie dotyczące tematyki i struktury opracowania, co pozwoli na wzbogacenie zawartości i lepsze dostosowanie kolejnych edycji publikacji do potrzeb odbiorców.

Zastępca Dyrektora
Departamentu Przesiębiorstw

Aneta Płatek

Prezes
Głównego Urzędu Statystycznego

dr Dominik Rozkrut

Preface

We present You the next edition of the publication, which contains information about the results of operations conducted by non-financial enterprises.

The data presented in the study concern all entities – regardless of the size class determined on the basis on the number of persons employed and the type of accounting records kept. The analysis of the smallest and simplified accounting entities allows preparing a consistent presentation of data for the full population of non-financial enterprises active in 2017, the structure according to selected criteria and economic results achieved.

In this publication are presented, among others, data on financial results obtained by entities, fixed assets and investment activities, as well as on the number of persons employed and employees.

The chapters of the publication analyzed individual variables, presenting information according to the type of activity, legal form, and size class determined on the basis on the number of persons employed (including the sector of small and medium-sized enterprises – SMEs). The group of enterprises was presented also in the territorial cross-sections at the voivodship level. In addition, selected data on local units of non-financial enterprises were discussed.

In comparison to the previous editions, the analytical part of the publication has been expanded including the graphical form of data presentation.

We encourage You to use the full range of data available in the form of electronic tables on the website <http://stat.gov.pl/publikacje>, which constitute an integral part of this publication.

We will be grateful for any comments and suggestions regarding the subject and structure of the study, which will allow us to enrich the content and to prepare better adaptation of subsequent editions of the publication to the needs of the Readers.

Deputy Director
of Enterprises Department

Aneta Platek

President
Statistics Poland

dr Dominik Rozkrut

Spis treści

Contents

Przedmowa	3
<i>Preface</i>	4
Spis treści	5
<i>Contents</i>	5
Spis tablic	6
<i>List of tables</i>	6
Spis wykresów	6
<i>List of tables</i>	6
Spis map	8
<i>List of maps</i>	8
Objaśnienia znaków umownych i ważniejsze skróty	9
<i>Symbols and main abbreviations</i>	9
Synteza	11
<i>Executive summary</i>	13
Rozdział 1. Liczba przedsiębiorstw niefinansowych	15
<i>Chapter 1. Number of non-financial enterprises</i>	15
Rozdział 2. Liczba pracujących i przeciętne zatrudnienie	18
<i>Chapter 2. Number of persons employed and average paid employment</i>	18
Rozdział 3. Liczba przedsiębiorstw niefinansowych i pracujących według form prawnych	21
<i>Chapter 3. Number of non-financial enterprises and persons employed by legal forms</i>	21
Rozdział 4. Przedsiębiorstwa niefinansowe według lat prowadzenia działalności	23
<i>Chapter 4. Non-financial enterprises by years of conducting activity</i>	23
Rozdział 5. Przychody ogółem	24
<i>Chapter 5. Total revenues</i>	24
Rozdział 6. Koszty ogółem	28
<i>Chapter 6. Total costs</i>	28
Rozdział 7. Wynagrodzenia	31
<i>Chapter 7. Gross wages and salaries</i>	31
Rozdział 8. Środki trwałe	34
<i>Chapter 8. Fixed assets</i>	34
Rozdział 9. Nakłady na rzeczowe aktywa trwałe	36
<i>Chapter 9. Outlays on tangible fixed assets</i>	36
Rozdział 10. Podstawowe dane w ujęciu regionalnym według siedziby przedsiębiorstw	39
<i>Chapter 10. Basic data on regional basis by headquarters location</i>	39
Rozdział 11. Podstawowe dane w ujęciu regionalnym według jednostek lokalnych	45
<i>Chapter 11. Basic data on regional basis by local units</i>	45
Uwagi metodologiczne	49
<i>Methodological notes</i>	54
Źródła i zakres danych	49
<i>Subject and scope of data</i>	54
Objaśnienia podstawowych pojęć	50
<i>Main definitions</i>	55

Spis tablic

List of tables

Tablica 1. Liczba przedsiębiorstw według klas wielkości	16
<i>Table 1. Number of enterprises by size class</i>	
Tablica 2. Liczba przedsiębiorstw według form prawnych i klas wielkości w 2017 r.	21
<i>Table 2. Number of enterprises by legal form and size class in 2017</i>	
Tablica 3. Liczba pracujących i wynagrodzenia brutto według klasy wielkości	32
<i>Table 3. Number of persons employed and gross wages and salaries by size class</i>	
Tablica 4. Struktura przedsiębiorstw inwestujących według wysokości poniesionych nakładów inwestycyjnych w 2017 r.	37
<i>Table 4. Structure of investing enterprises by the value of investment outlays in 2017</i>	
Tablica 5. Liczba przedsiębiorstw i pracujących oraz miesięczne wynagrodzenie brutto na 1 zatrudnionego według województw w 2017 r.	40
<i>Table 5. Number of enterprises and persons employed and monthly gross wages and salaries per 1 paid employee by voivodships in 2017</i>	
Tablica 6. Przychody ogółem i nakłady na rzeczowe aktywa trwałe w 2017 r.	42
<i>Table 6. Total revenues and outlays on tangible fixed assets in 2017</i>	
Tablica 7. Liczba jednostek lokalnych (bez jednostek lokalnych poza granicami kraju) oraz liczba przedsiębiorstw według województw w 2017 r.	45
<i>Table 7. Number of local units (without local units abroad) and number of enterprises by voivodships in 2017</i>	
Tablica 8. Nakłady inwestycyjne według siedziby przedsiębiorstwa i jednostek lokalnych w 2017 r. ...	47
<i>Table 8. Investment outlays converted according to headquarters location and local unit in 2017</i>	

Spis wykresów

List of charts

Wykres 1. Przedsiębiorstwa duże w strukturze przedsiębiorstw niefinansowych w 2017 r.	11
<i>Chart 1. Large enterprises in structure of non-financial enterprises in 2017</i>	13
Wykres 2. Podstawowe dane o przedsiębiorstwach według sekcji PKD w 2017 r.	12
<i>Chart 2. Basic data of enterprises by NACE sections in 2017</i>	14
Wykres 3. Rodzaj prowadzonej ewidencji księgowej w mikroprzedsiębiorstwach	12
<i>Chart 3. Type of accounting books in microenterprises</i>	14
Wykres 4. Liczba przedsiębiorstw niefinansowych	15
<i>Chart 4. Number of non-financial enterprises</i>	
Wykres 5. Struktura przedsiębiorstw według sekcji PKD	16
<i>Chart 5. Structure of enterprises by NACE sections</i>	
Wykres 6. Zmiana procentowa liczby przedsiębiorstw według sekcji PKD w latach 2010–2017	17
<i>Chart 6. Percentage change of number of enterprises by NACE sections in years 2010–2017</i>	
Wykres 7. Struktura liczby pracujących według sekcji PKD	19
<i>Chart 7. Structure of persons employed by NACE sections</i>	
Wykres 8. Struktura liczby pracujących według sekcji PKD i klas wielkości w 2017 r.	19
<i>Chart 8. Structure of persons employed by NACE sections and size class in 2017</i>	

Wykres 9. Liczba pracujących i przeciętne zatrudnienie	20
<i>Chart 9. Number of persons employed and average paid employment</i>	
Wykres 10. Struktura liczby pracujących według form prawnych i klas wielkości w 2017 r.	22
<i>Chart 10. Structure of persons employed by legal form and size class in 2017</i>	
Wykres 11. Liczba przedsiębiorstw aktywnych w 2017 roku według daty powstania	23
<i>Chart 11. Number of enterprises active in 2017 by date of enterprise establishment</i>	
Wykres 12. Przychody ogółem na 1 przedsiębiorstwo	25
<i>Chart 12. Total revenues per 1 enterprise</i>	
Wykres 13. Przychody ogółem według sekcji PKD i klas wielkości w 2017 r.	25
<i>Chart 13. Total revenues by NACE sections and size class in 2017</i>	
Wykres 14. Struktura przychodów ogółem według sekcji PKD i klas wielkości w 2017 r.	26
<i>Chart 14. Structure of total revenues by NACE sections and size class in 2017</i>	
Wykres 15. Przychody ogółem na 1 pracującego według klas wielkości w 2017 r.	26
<i>Chart 15. Total revenues per 1 person employed by size class in 2017</i>	
Wykres 16. Wynik finansowy brutto na 1 pracującego w 2017 r.	27
<i>Chart 16. Gross financial result per 1 person employed in 2017</i>	
Wykres 17. Koszty ogółem na 1 przedsiębiorstwo	29
<i>Chart 17. Total costs per 1 enterprise</i>	
Wykres 18. Koszty ogółem na 1 przedsiębiorstwo według sekcji PKD w 2017 r.	30
<i>Chart 18. Total costs per 1 enterprise by NACE sections in 2017</i>	
Wykres 19. Miesięczne wynagrodzenie brutto na 1 zatrudnionego według klas wielkości	31
<i>Chart 19. Monthly gross wages and salaries per 1 paid employee by size class</i>	
Wykres 20. Miesięczne wynagrodzenie brutto na 1 zatrudnionego według sekcji PKD w 2017 r.	32
<i>Chart 20. Monthly gross wages and salaries per 1 paid employee by NACE sections in 2017</i>	
Wykres 21. Wartość brutto środków trwałych	34
<i>Chart 21. Gross value of fixed assets</i>	
Wykres 22. Wartość brutto środków trwałych według sekcji PKD	35
<i>Chart 22. Gross value of fixed assets by NACE sections</i>	
Wykres 23. Nakłady inwestycyjne	37
<i>Chart 23. Investment outlays</i>	
Wykres 24. Struktura nakładów na rzeczowe aktywa trwałe według rodzaju środków trwałych w 2017 r.	38
<i>Chart 24. Structure of outlays on tangible fixed assets by type groups of fixed assets in 2017</i>	
Wykres 25. Miesięczne wynagrodzenie brutto na 1 zatrudnionego według klas wielkości w 2017 r.	41
<i>Chart 25. Monthly gross wages and salaries per 1 paid employee by size class in 2017</i>	
Wykres 26. Struktura przychodów ogółem i nakładów na rzeczowe aktywa trwałe według województw w 2017 r.	43
<i>Chart 26. Structure of total revenues and outlays on tangible fixed assets by voivodships in 2017</i>	
Wykres 27. Przychody ogółem liczone metodą przedsiębiorstw i jednostek lokalnych według woje- wództw w 2017 r.	46
<i>Chart 27. Total revenues converted according to enterprises and local units methods by voivodships in 2017</i>	

Spis map

List of maps

Mapa 1. Miesięczne wynagrodzenie brutto na 1 zatrudnionego oraz struktura liczby przedsiębiorstw i pracujących według siedziby przedsiębiorstwa w 2017 r.	39
<i>Map 1. Monthly gross wages and salaries per 1 paid employee and structure of number of enterprises and persons employed by headquarters location in 2017</i>	
Mapa 2. Wynik finansowy brutto według województw	44
<i>Map 2. Gross financial result by voivodships</i>	
Mapa 3. Nakłady inwestycyjne liczone metodą jednostek lokalnych według województw w 2017 r. ..	48
<i>Map 3. Investment outlays converted according to local units by voivodships in 2017</i>	

Objaśnienia znaków umownych i ważniejsze skróty

Symbols and main abbreviations

Objaśnienia znaków umownych

Symbols

Symbol	Opis
<i>Symbol</i>	<i>Description</i>
Kreska (-)	zjawisko nie wystąpiło <i>magnitude zero</i>
Zero (0,0)	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05 <i>magnitude not zero, but less than 0.05 of a unit</i>
Znak x	wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe <i>not applicable</i>
Znak #	dane nie mogą być opublikowane ze względu na konieczność zachowania tajemnicy statystycznej w rozumieniu ustawy o statystyce publicznej <i>data may not be published due to the necessity of maintaining statistical confidentiality in accordance with the Law on Official Statistics</i>
„W tym”	oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy
„Of which”	<i>indicates than not all elements of the sum are given</i>

Skróty

Abbreviations

Skrót	Znaczenie
<i>Abbreviation</i>	<i>Meaning</i>
tys.	tysiąc <i>thousand</i>
mln	milion <i>million</i>
mld	miliard
bn	billion
PKD	Polska Klasyfikacja Działalności <i>Polish Classification of Activity</i>
NACE	<i>Statistical classification of economic activities in the European Community</i>
MŚP	Przedsiębiorstwa o liczbie pracujących 249 i mniej osób
SME	<i>Enterprises with 249 or less persons employed</i>

Skróty i pełne nazwy według PKD 2007 stosowane w publikacji

Abbreviations and full names according to NACE Rev. 2 used in the publication

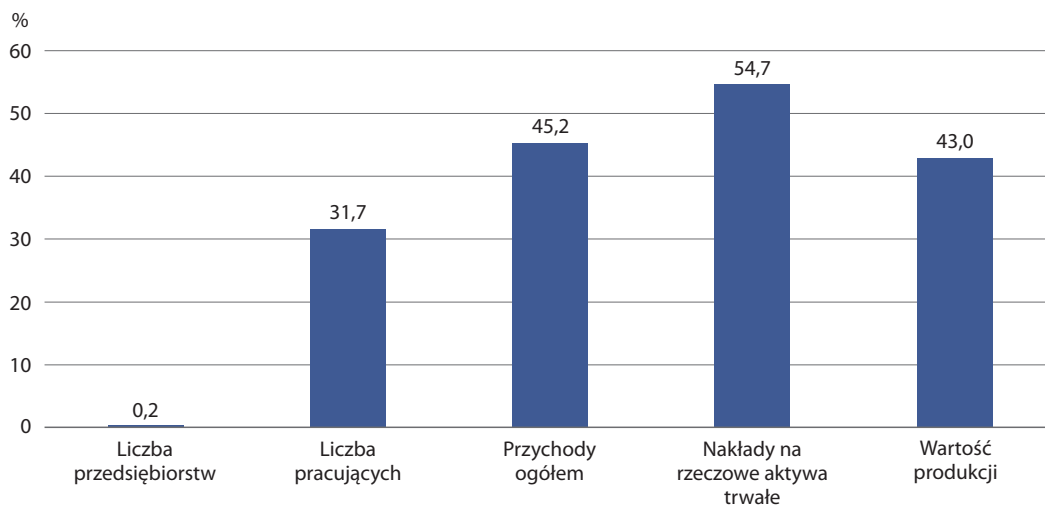
Skrót	Pełna nazwa
<i>Abbreviation</i>	<i>Full name</i>
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę -	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych <i>Electricity, gas steam and air conditioning supply</i>
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami, rekultywacja <i>Water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>	Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją <i>Water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>
Handel; naprawa pojazdów samochodowych <i>Trade; repair of motor vehicles</i>	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle <i>Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles, and motorcycles</i>
Zakwaterowanie i gastronomia <i>Accommodation and catering</i>	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi <i>Accommodation and food service activities</i>
Obsługa rynku nieruchomości -	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości <i>Real estate activities</i>
Administrowanie i działalność wspierająca -	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca <i>Administrative and support service activities</i>
Kultura, rozrywka i rekreacja -	Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją <i>Arts, entertainment and recreation</i>

Synteza

W 2017 r. w 2 077,0 tys. przedsiębiorstw niefinansowych pracowało 9 860,3 tys. osób, a liczba przedsiębiorstw niefinansowych na 1000 mieszkańców ukształtowała się na poziomie 54,1 jednostki. Miesięczne wynagrodzenie brutto na 1 zatrudnionego w przedsiębiorstwach niefinansowych wyniosło 4 454 zł i było zróżnicowane ze względu na wielkość przedsiębiorstwa: w jednostkach mikro wyniosło 2 822 zł, w małych i średnich 3 829 zł, a w dużych 5 301 zł.

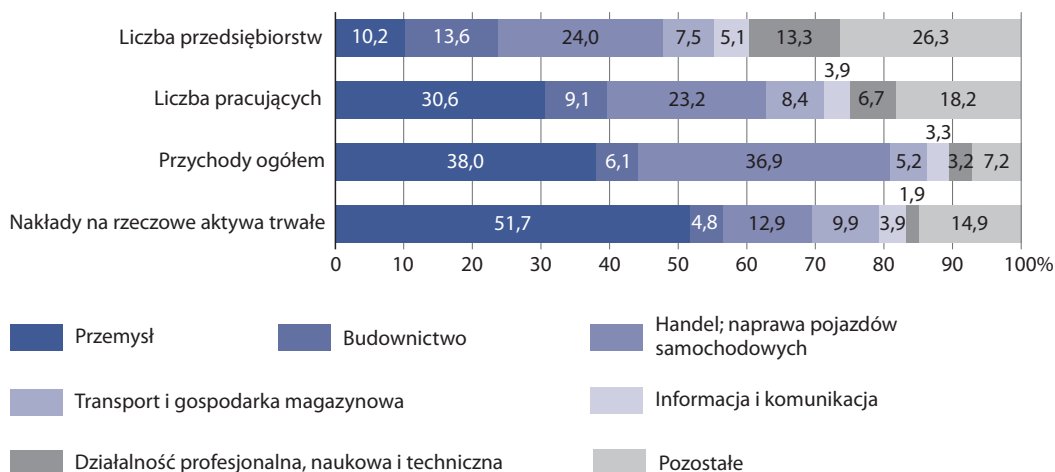
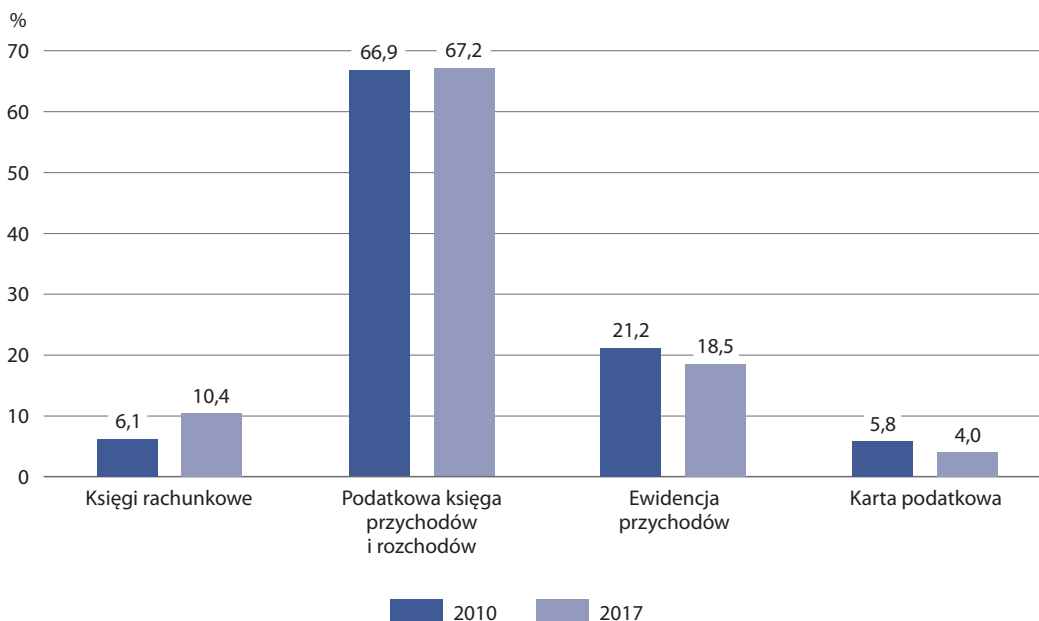
Najwyższe miesięczne wynagrodzenie brutto na 1 zatrudnionego zaobserwowano w województwach mazowieckim, dolnośląskim i śląskim, a najniższe w warmińsko-mazurskim, podkarpackim i podlaskim.

Wykres 1. Przedsiębiorstwa duże w strukturze przedsiębiorstw niefinansowych w 2017 r.

W 2017 r. przedsiębiorstwa niefinansowe osiągnęły 4 572,7 mld zł przychodów ogółem, przy czym 45,2% przychodów zostało wypracowane przez przedsiębiorstwa o liczbie pracujących 250 i więcej osób (przedsiębiorstwa duże stanowią 0,2% liczebności wszystkich przedsiębiorstw niefinansowych). Wskaźnik poziomu kosztów przedsiębiorstw niefinansowych ukształtował się na poziomie 92,9%, a wartość dodana wyniosła 1 150,5 mld zł. Najwyższy wynik finansowy brutto generowały przedsiębiorstwa przemysłowe (1 692,9 mln zł, z czego 1 564,4 mln zł zanotowano w przedsiębiorstwach przetwórstwa przemysłowego – sekcja C). Najwyższy wynik finansowy brutto w przeliczeniu na 1 przedsiębiorstwo uzyskały jednostki mające siedzibę w województwie mazowieckim. Nakłady na rzeczowe aktywa trwałe przedsiębiorstw niefinansowych wyniosły 173,0 mld zł, najwyższe z nich mierzone zarówno metodą przedsiębiorstw jak i metodą jednostek lokalnych zostały poniesione w województwie mazowieckim.

Najliczniejszą grupą przedsiębiorstw niefinansowych były jednostki handlowe – 24,0% podmiotów. Poniosły one 12,9% nakładów na rzeczowe aktywa trwałe ogółu przedsiębiorstw niefinansowych. W jednostkach handlowych pracowało 2 285,8 tys. osób i uzyskały one 36,9% przychodów ogółem wszystkich przedsiębiorstw niefinansowych (z czego 28,8% dotyczyło mikroprzedsiębiorstw). Natomiast jednostki przemysłowe wygenerowały 38,0% przychodów sektora przedsiębiorstw niefinansowych (z czego 68,4% wypracowały duże jednostki przemysłowe).

Wykres 2. Podstawowe dane o przedsiębiorstwach według sekcji PKD w 2017 r.**Wykres 3. Rodzaj prowadzonej ewidencji księgowej w mikroprzedsiębiorstwach w 2010 r. i 2017 r.**

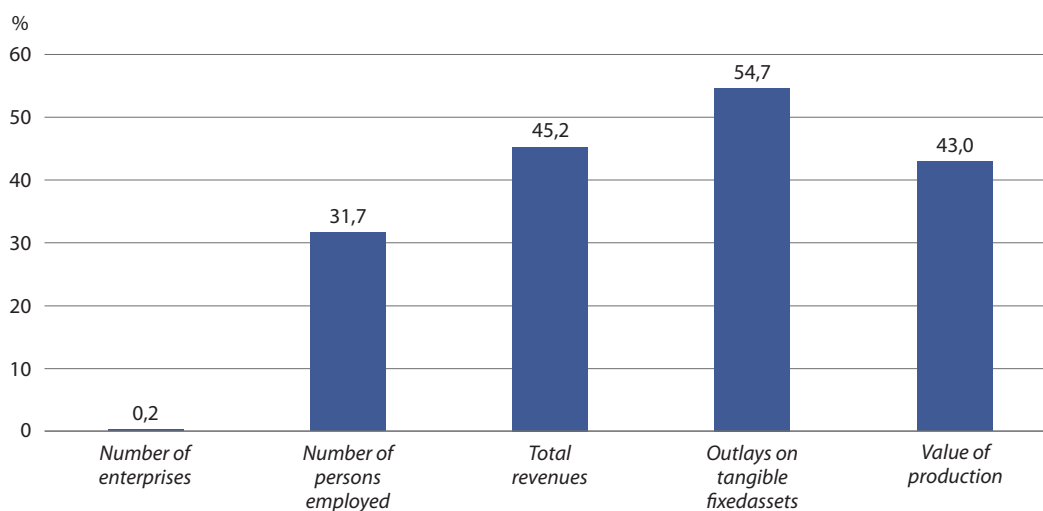
Rodzaj prowadzonej ewidencji księgowej w przedsiębiorstwach niefinansowych to dla jednostek małych, średnich i dużych głównie księgi rachunkowe oraz podatkowa księga przychodów i rozchodów. Większą różnorodność w rodzaju prowadzonej ewidencji księgowej zaobserwowano w mikroprzedsiębiorstwach. Jednak w 2017 r. mikroprzedsiębiorstwa w porównaniu do roku 2010 częściej zgłaszały prowadzenie ksiąg rachunkowych lub podatkowej księgi przychodów i rozchodów, kosztem uproszczonej księgowości. W 2010 roku mikroprzedsiębiorstwa prowadzące księgi rachunkowe lub podatkową księgę przychodów i rozchodów stanowiły 73,0%, a w 2017 r. wskaźnik ten wyniósł 77,6%. Powyższe zmiany w mikroprzedsiębiorstwach wpłynęły również na strukturę całej zbiorowości przedsiębiorstw niefinansowych. W 2010 roku wśród wszystkich jednostek zanotowano blisko 26% firm prowadzących uproszczoną księgowość, a w 2017 r. taki rodzaj księgowości prowadziło 21,7% jednostek.

Executive summary

In 2017, 2 077.0 non-financial enterprises employed 9 860.3 thousand persons, and the number of non-financial enterprises per 1000 inhabitants amounted to 54.1 units. The monthly gross wages and salaries per 1 paid employee in non-financial enterprises amounted to 4 454 zł and varied according to the size of enterprise: in microenterprises it amounted to 2 822 zł, in small and medium-sized enterprises 3 829 zł, and in large ones – 5 301 zł.

The highest monthly gross wages and salaries per 1 paid employee was observed in the Mazowieckie, Dolnośląskie and Śląskie Voivodships, while the lowest in Warmińsko-Mazurskie, Podkarpackie and Podlaskie Voivodships.

Chart 1. Large enterprises in structure of non-financial enterprises in 2017

In 2017, non-financial enterprises generated 4 572.7 bn zł in total revenues, with 45.2% of revenues generated by enterprises with 250 or more employees (large enterprises account for 0.2% of all non-financial enterprises). The cost level indicator for non-financial enterprises amounted to 92.9%, and the value added amounted to 1 150.5 bn zł. The highest gross financial result was generated by industrial enterprises (1 692.9 mln zł, of which 1 564.4 mln zł was recorded in manufacturing enterprises – section C). The highest gross financial results per 1 enterprise were obtained by units from the Mazowieckie Voivodship. Expenditure on tangible fixed assets of non-financial enterprises amounted to 173.0 bn zł, the highest of which was incurred in the Mazowieckie Voivodship using both the enterprise method and the local unit method.

The largest group of non-financial enterprises was constituted by trade entities – 24.0%, that incurred outlays on tangible fixed assets constituting 12.9% of the value (in relation to all non-financial enterprises). These units employed 2 285.8 thousand persons and they obtained about 36.9% of total revenues of all non-financial enterprises (of which 28.8% concerned microenterprises). Whereas, industrial units generated 38.0% of non-financial enterprises sector revenues (of which 68.4% were generated by large industrial units).

Chart 2. Basic data of enterprises by NACE sections in 2017

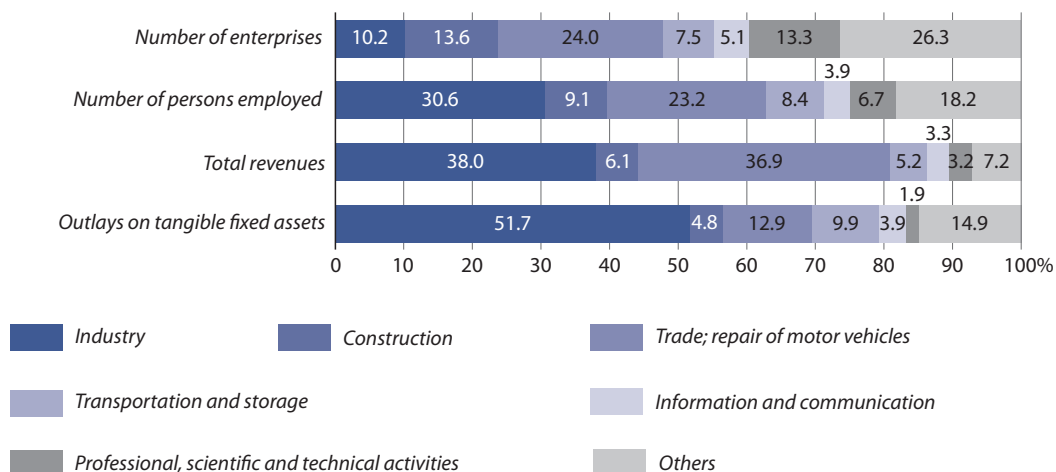
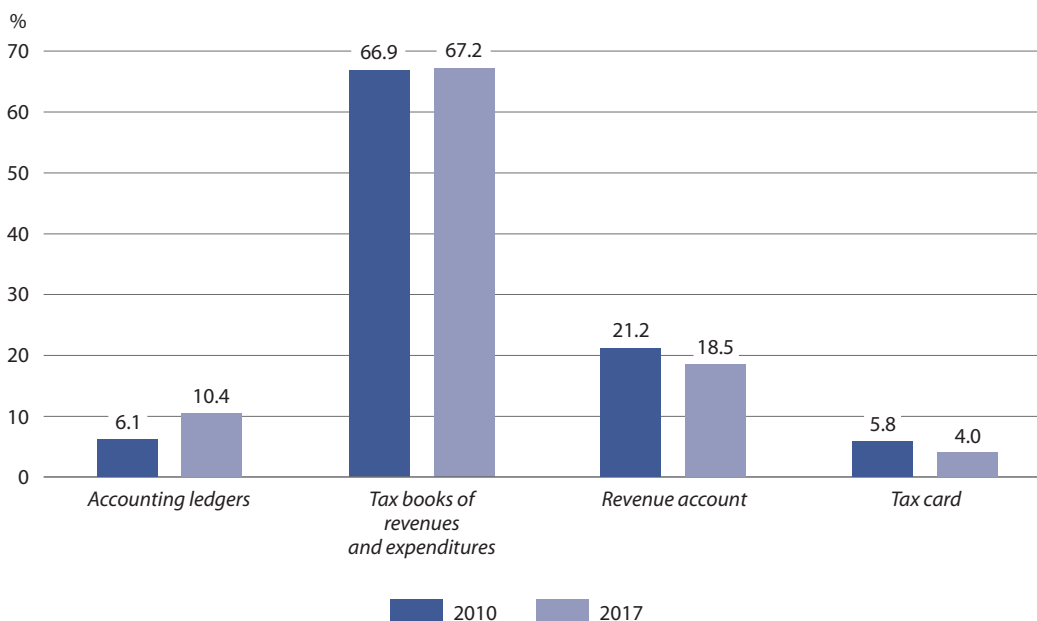

Chart 3. Type of accounting books in microenterprises in 2010 and 2017

The type of accounting records kept in non-financial enterprises is mainly in the case of small, medium and large enterprises, accounting ledgers and tax revenue and expense book. Greater diversity in the type of accounting records kept was observed in microenterprises. In 2017, microenterprises, compared to 2010, more frequently reported keeping accounting ledgers or tax revenues and expenses book than simplified accounting. In 2010, microenterprises keeping accounts ledgers or the revenue and expense book accounted for 73.0%, and in 2017 this indicator amounted to 77.6%. The above changes noticed in microenterprises affected also the structure of the whole group of non-financial enterprises. In 2010, nearly 26% of companies conducting simplified accounting were recorded among all entities, and in 2017 this type of accounting was conducted by 21.7% of units.

Rozdział 1.

Chapter 1.

Liczba przedsiębiorstw niefinansowych

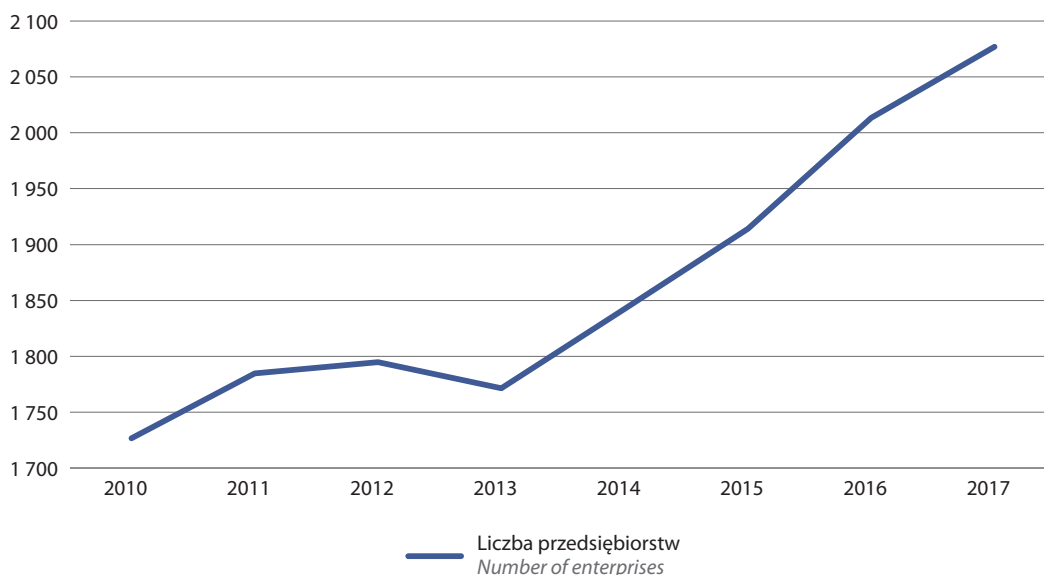
Number of non-financial enterprises

PRZEDSIĘBIORSTWA NIEFINANSOWE to osoby prawne, jednostki nieposiadające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą zaklasyfikowane według PKD 2007 do następujących sekcji: B-J, L-N, P-S, z wyłączeniem instytucji kultury mających osobowość prawną, szkół wyższych, samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej, działalności organizacji członkowskich.

W 2017 r. w Polsce działało 2 077 tys. przedsiębiorstw niefinansowych wobec 2 013 tys. w 2016 r., co oznacza wzrost o 3,2%. Podobnie jak w latach poprzednich, wśród wszystkich przedsiębiorstw dominowały jednostki mikro, stanowiąc 96,5% całej populacji. Udział jednostek małych, średnich i dużych wynosił odpowiednio: 2,6%, 0,7% i 0,2% wszystkich przedsiębiorstw.

Wykres 4. Liczba przedsiębiorstw niefinansowych

Chart 4. Number of non-financial enterprises

W stosunku do 2010 roku liczba przedsiębiorstw wzrosła o 20,3%. W latach 2010–2017 systematycznie wzrastała z wyjątkiem widocznego spowolnienia w latach 2011–2013, kiedy zmiana r/r wyniosła +0,5% i -1,3%. W pozostałych latach zmiany r/r oscylowały pomiędzy wzrostem 3,4% (2011/2010) i 5,2% (2016/2015). Na takie zmiany liczebności miały przede wszystkim wpływ wzrosty i spadki liczby mikroprzedsiębiorstw, które stanowiły w każdym z omawianych lat ponad 95% liczby przedsiębiorstw niefinansowych.

Tablica 1. Liczba przedsiębiorstw według klas wielkości

Table 1. Number of enterprises by size class

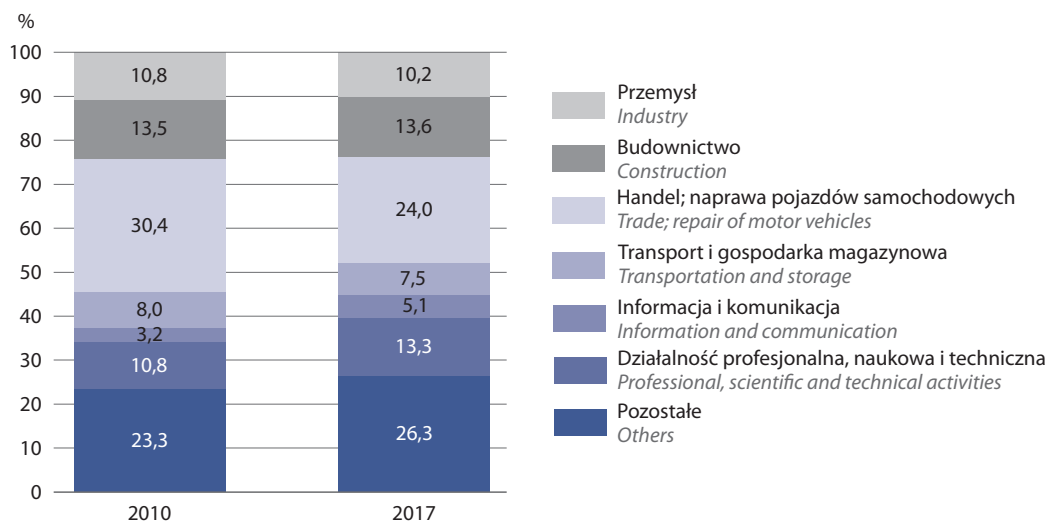
Klasa wielkości przedsiębiorstwa Size class of an enterprise	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Mikro Micro	1710598	1719187	1693785	1764597	1838365	1937250	2004288
Małe Small	54999	57071	59128	59166	56713	57198	53763
Średnie Medium	15817	15484	15329	15470	15631	15351	15335
Duże Large	3189	3201	3218	3356	3432	3565	3641
W RELACJI DO 2010 R. (W %) IN RELATION TO 2010 (IN %)							
Mikro Micro	103,4	103,9	102,3	106,6	111,1	117,0	121,1
Małe Small	104,6	108,5	112,4	112,5	107,8	108,8	102,2
Średnie Medium	99,8	97,7	96,8	97,7	98,7	96,9	96,8
Duże Large	100,7	101,1	101,6	106,0	108,4	112,6	115,0

W analizowanych latach jednostek mikro przybywało najwięcej (w 2017 roku było ich o 21,1% więcej niż w 2010 roku), a liczba jednostek średnich w stosunku do 2010 roku zmniejszyła się o 3,2%.

W 2017 roku ze względu na rodzaj prowadzonej działalności największy odsetek przedsiębiorstw prowadziło działalność handlową (24,0%). Działalność budowlaną prowadziło 13,6% łącznej liczby przedsiębiorstw, działalność profesjonalną, naukową i techniczną – 13,3%, przemysłową – 10,2%, co stanowi łącznie ponad 60% liczebności przedsiębiorstw niefinansowych.

Wykres 5. Struktura przedsiębiorstw według sekcji PKD

Chart 5. Structure of enterprises by NACE sections

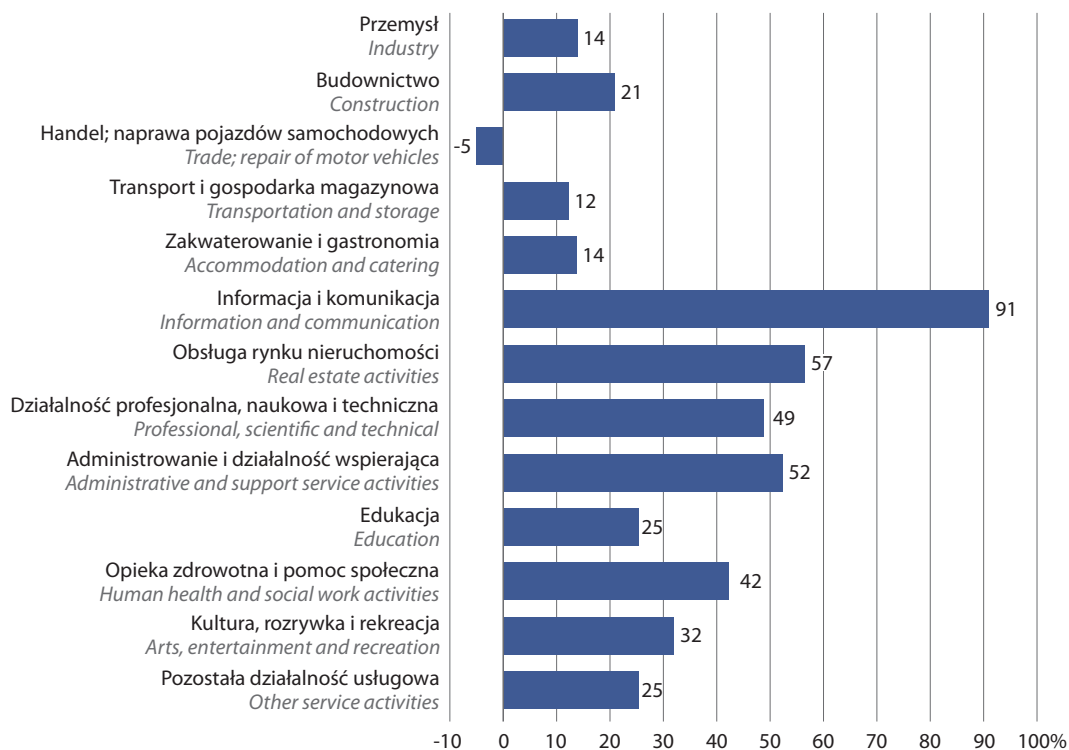

W latach 2010–2017 struktura sektora zmieniała się zarówno pod względem liczebności, jak i osiągniętych wyników ekonomiczno-finansowych. W stosunku do 2010 roku zaobserwowano spadek udziału liczebności jednostek handlowych w ogólnej liczbie przedsiębiorstw (o 6,4 pkt. proc.). Natomiast dla jednostek prowadzących działalność profesjonalną, naukową i techniczną zanotowano wzrost ich liczby w strukturze całej zbiorowości o 2,5 pkt. proc.

Mimo spadku o 0,6 pkt. proc. liczebności przedsiębiorstw przemysłowych w strukturze przedsiębiorstw niefinansowych, wartość przychodów generowanych przez te przedsiębiorstwa wzrosła w latach 2010–2017 z 38,6% do 39,5% w ogólnej wartości przychodów przedsiębiorstw niefinansowych.

Wykres 6. Zmiana procentowa liczby przedsiębiorstw według sekcji PKD

Chart 6. Percentage change of number of enterprises by NACE sections

W stosunku do roku 2010 w roku 2017 zaobserwowano spadek liczebności przedsiębiorstw handlowych o 5%. Najwyższy wzrost liczebności zanotowano wśród jednostek prowadzących działalność z zakresu informacji i komunikacji (wzrost o 91% w stosunku do roku 2010 był spowodowany głównie wzrostem liczby mikroprzedsiębiorstw). Natomiast najwyższy wzrost w wartości bezwzględnej nastąpił w działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (zmiana o 91 tys. przedsiębiorstw).

W 2017 r. w skali roku zaobserwowano nieznaczny spadek liczby jednostek handlowych (o 0,6%). Natomiast największy wzrost liczby jednostek zanotowano w działalności związanej z informacją i komunikacją (o 12,4%).

Rozdział 2.

Chapter 2.

Liczba pracujących i przeciętne zatrudnienie

Number of persons employed and average paid employment

PRACUJĄCY – do pracujących zalicza się osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy, tj. umowy o pracę, powołania, mianowania lub wyboru (łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo); pracodawców i pracujących na własny rachunek: właścicieli i współwłaścicieli (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin) jednostek prowadzących działalność gospodarczą (z wyłączeniem wspólników spółek, którzy nie pracują w spółce) oraz osoby pracujące na własny rachunek; agentów; osoby wykonujące pracę nakładczą; członków spółdzielni produkcji rolniczej.

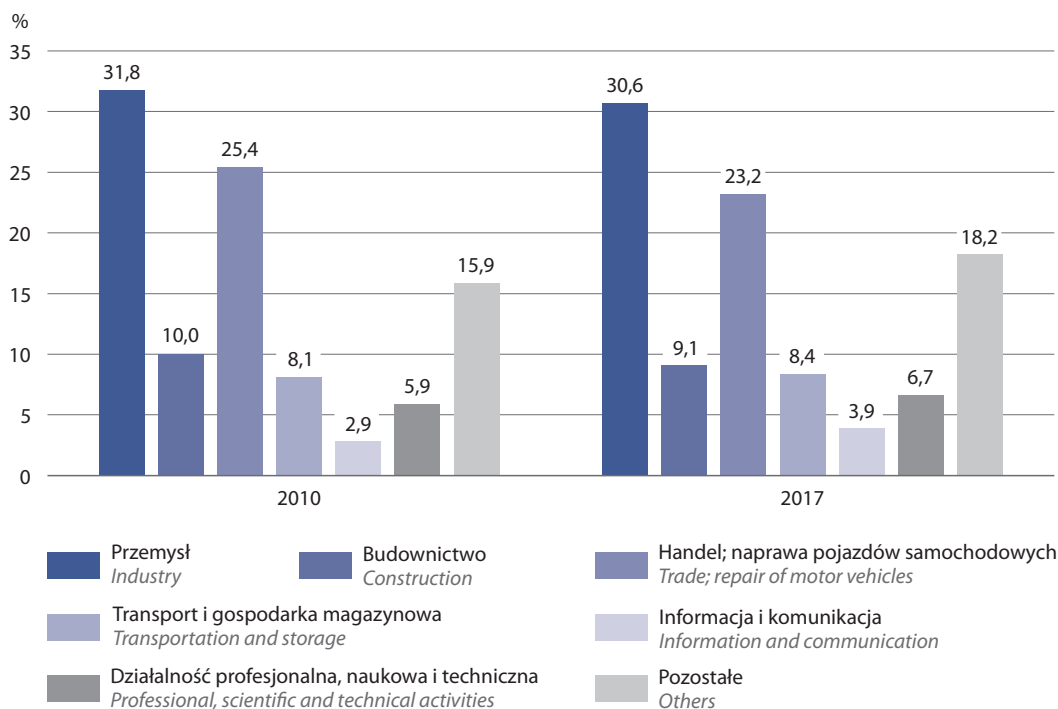
ZATRUDNIENI – do zatrudnionych zalicza się osoby zatrudnione na podstawie umowy o pracę, powołania, mianowania lub wyboru (łącznie z osobami zatrudnionymi poza granicami kraju), w tym również: osoby zatrudnione przy pracach interwencyjnych i robotach publicznych, finansowanych z Funduszu Pracy, osoby młodociane pracujące na podstawie umowy o pracę, a nie w celu przygotowania zawodowego, osoby przebywające za granicą na podstawie delegacji służbowej; osoby pracujące w jednostce w formie zorganizowanych grup roboczych, tj. uczestników OHP (z wyjątkiem odbywających naukę zawodu), skazanych.

PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE oblicza się jako sumę przeciętnego zatrudnienia w poszczególnych miesiącach podzieloną przez liczbę miesięcy w badanym okresie (bez względu na to, czy jednostka funkcjonowała przez cały badany okres), po wcześniejszym przeliczeniu osób niepełnozatrudnionych na pełne etaty. Przeliczenia osób niepełnozatrudnionych na pełne etaty dokonuje się według godzin pracy ustalonych w umowie o pracę, w stosunku do obowiązującej normy.

W przedsiębiorstwach niefinansowych według stanu na 31 grudnia 2017 r. pracowało 9 860,3 tys. osób, co oznacza wzrost o 1,7% w skali roku. W przedsiębiorstwach MŚP pracowało 6 735,5 tys. osób, tj. 68,3% wszystkich pracujących w sektorze przedsiębiorstw niefinansowych (w tym w mikroprzedsiębiorstwach 3 985,6 tys. osób, tj. 40,4%), a w dużych 3 124,8 tys. osób (31,7%).

Wykres 7. Struktura liczby pracujących według sekcji PKD

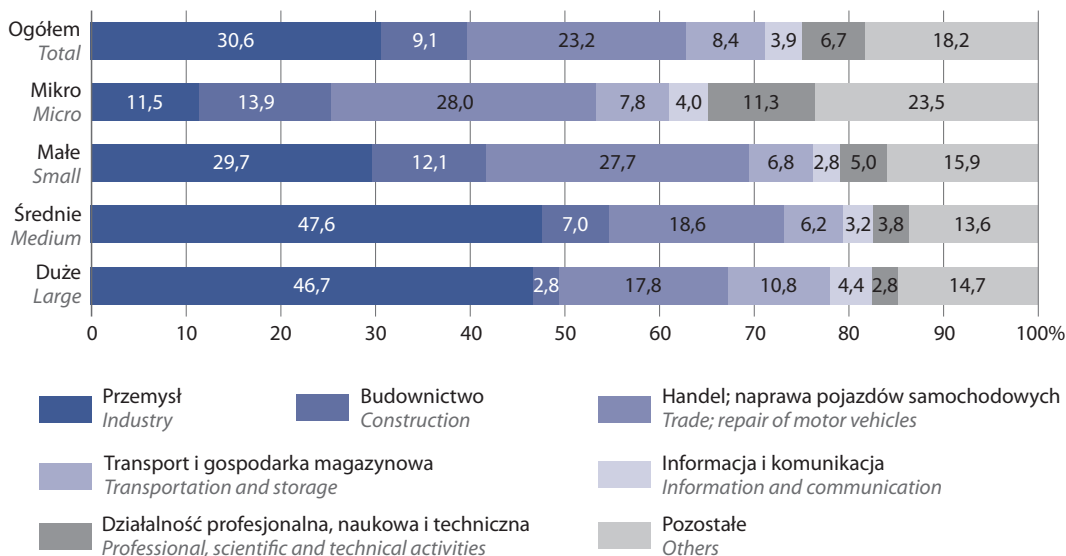
Chart 7. Structure of persons employed by NACE sections

W 2017 roku blisko jedną trzecią pracujących w przedsiębiorstwach niefinansowych stanowiły osoby z jednostek przemysłowych, a 23,2% z jednostek handlowych. Również najwięcej pracujących na 1 przedsiębiorstwo zaobserwowano w jednostkach prowadzących działalność przemysłową. W porównaniu do roku 2010 udział liczby pracujących w jednostkach przemysłowych, handlowych i budowlanych systematycznie spadał, a w pozostałych sekcjach PKD zauważalny był wzrost tego udziału.

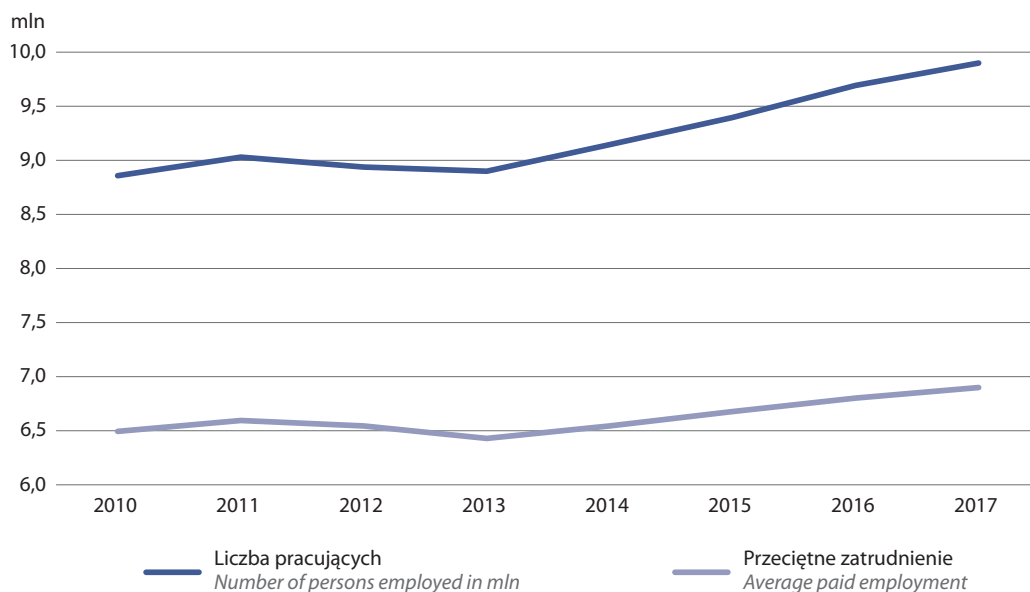
Wykres 8. Struktura liczby pracujących według sekcji PKD i klas wielkości w 2017 r.

Chart 8. Structure of persons employed by NACE sections and size class in 2017

W 2017 r. w przedsiębiorstwach niefinansowych w strukturze liczby pracujących według rodzajów działalności i klas wielkości przedsiębiorstw zaobserwowano różnice przede wszystkim pomiędzy przedsiębiorstwami o liczbie pracujących 49 i mniej osób (mikro i małych), a podmiotami pozostałych klas wielkości (średnie i duże).

Wykres 9. Liczba pracujących i przeciętne zatrudnienie
Chart 9. Number of persons employed and average paid employment

W badanych przedsiębiorstwach przeciętne zatrudnienie w 2017 r. wyniosło 6 892,7 tys. osób (wobec 6 804,2 tys. osób w 2016 r.). Podobnie jak w ubiegłych latach, największe przeciętne zatrudnienie zaobserwowano w przemyśle – 2 648,6 tys. etatów (38,4%) oraz handlu i naprawie pojazdów samochodowych – 1 526,5 tys. etatów (22,2%) wobec odpowiednio 38,3% i 22,1% w 2016 r. Na podmioty osób fizycznych przypadła ¼ ogółu zatrudnionych.

Przeciętna liczba zatrudnionych na 1 podmiot w badanej zbiorowości wyniosła 3,3 osoby i była zróżnicowana w zależności od formy prawnej podmiotu oraz rodzaju prowadzonej przez niego działalności. Najwyższe przeciętne zatrudnienie w przeliczeniu na 1 podmiot zaobserwowano w przemyśle (12,5 osoby), najniższe w edukacji i pozostałej działalności usługowej (po 0,6 osoby na 1 podmiot).

Rozdział 3.

Chapter 3.

Liczba przedsiębiorstw niefinansowych i pracujących według form prawnych

Non-financial enterprises and persons employed by legal forms

Zbiorowość osób fizycznych prezentowana jest łącznie z osobami, które działały w ramach spółek zawiązanych na podstawie umowy zawartej na podstawie kodeksu cywilnego (spółki cywilne). Przyjęto też, że zbiorowość jednostek mających osobowość prawną (osoby prawne) prezentowana jest łącznie z jednostkami organizacyjnymi nieposiadającymi osobowości prawnej.

Ze względu na podstawową formę prawną badanych jednostek, 87,5% podmiotów należało do osób fizycznych, a osoby prawne i jednostki niemające osobowości prawnej stanowiły 12,5%. Zbiorowość osób fizycznych to w zdecydowanej większości mikroprzedsiębiorstwa (98,6%). Wśród osób prawnych najmniej sze podmioty stanowiły 82,1%.

Tablica 2. Liczba przedsiębiorstw według form prawnych i klas wielkości w 2017 r.

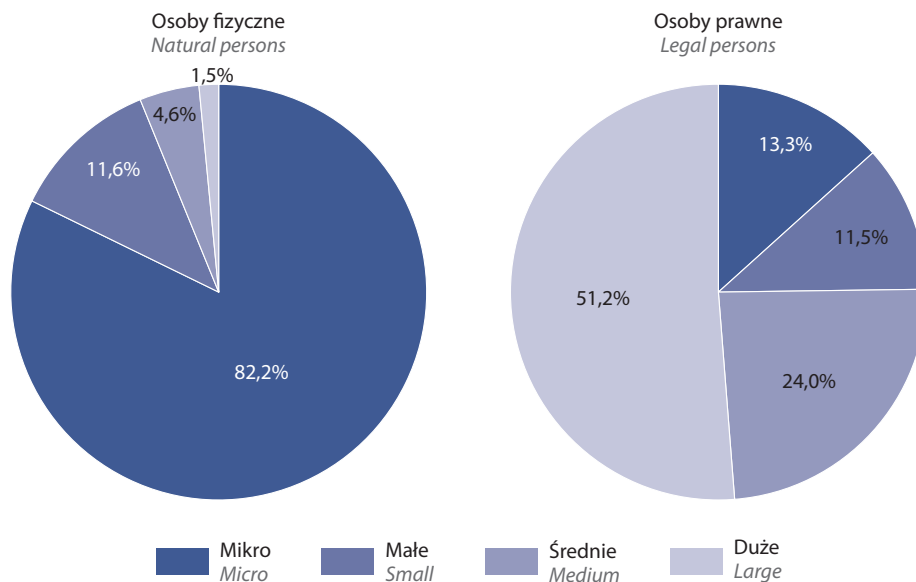
Table 2. Number of enterprises by legal form and size class in 2017

Klasa wielkości przedsiębiorstwa <i>Size class of an enterprise</i>	Ogółem <i>Total</i>	Osoby fizyczne <i>Natural persons</i>	Osoby prawne <i>Legal persons</i>
Ogółem <i>Total</i>	2077027	1817189	259838
Mikro <i>Micro</i>	2004288	1791071	213217
Małe <i>Small</i>	53763	24025	29738
Średnie <i>Medium</i>	15335	1969	13366
Duże <i>Large</i>	3641	124	3517

Ze względu na formę prawną, w podmiotach osób prawnych pracowało 60,7% ogólnej liczby pracujących. Przychody osiągnięte przez tą grupę podmiotów stanowiły 82,1% wartości ogółem wszystkich przychodów przedsiębiorstw niefinansowych, a miesięczne wynagrodzenie brutto na 1 zatrudnionego w jednostkach prawnych wyniosło 5037 zł.

Wykres 10. Struktura liczby pracujących według form prawnych i klas wielkości w 2017 r.

Chart 10. Structure of persons employed by legal status and size class in 2017

W podmiotach osób fizycznych ponad 98% pracowało w jednostkach MŚP (82,2% – w mikroprzedsiębiorstwach). Struktura osób pracujących w poszczególnych klasach wielkości podmiotów należących do osób prawnych była odwrotnie proporcjonalna do obserwowanej w populacji osób fizycznych. Ponad połowa pracujących w przedsiębiorstwach osób prawnych (51,2%) pracowała w jednostkach dużych, 48,8% – w podmiotach MŚP (13,3% w mikroprzedsiębiorstwach).

Rozdział 4.

Chapter 4.

Przedsiębiorstwa niefinansowe według lat prowadzenia działalności

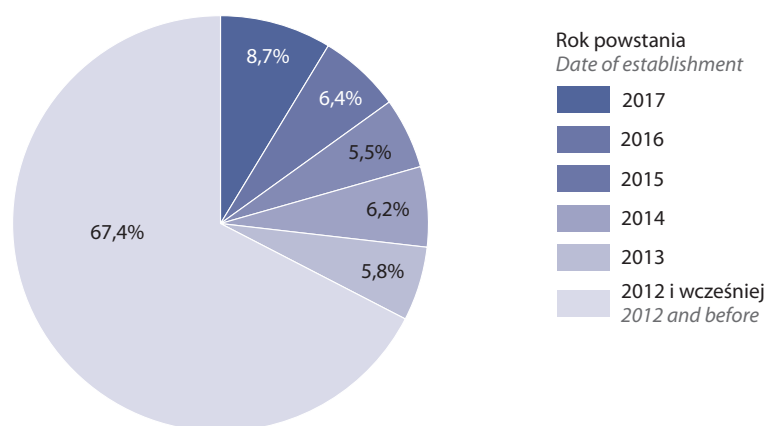
Non-financial enterprises by years of conducting activity

Więcej informacji dotyczących przedsiębiorstw w pierwszych pięciu latach ich działalności można znaleźć w publikacji: „Przedsiębiorstwa niefinansowe powstałe w latach 2013–2017”

Struktura przedsiębiorstw niefinansowych według lat prowadzenia działalności nie odbiegała w sposób znaczący od odnotowanej rok wcześniej. Podmioty jednoroczne stanowiły 8,7% wszystkich podmiotów aktywnych na koniec roku 2017. Do grupy przedsiębiorstw działających 6 lat i więcej należało 67,4% wszystkich jednostek aktywnych.

Wykres 11. Liczba przedsiębiorstw aktywnych w 2017 roku według daty powstania

Chart 11. Number of enterprises active in 2017 by date of enterprise establishment

Rozdział 5.

Chapter 5.

Przychody ogółem

Total revenues

PRZYCHODY Z CAŁOKSZTAŁTU DZIAŁALNOŚCI (PRZYCHODY OGÓŁEM) obejmują przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów, pozostałe przychody operacyjne oraz przychody finansowe.

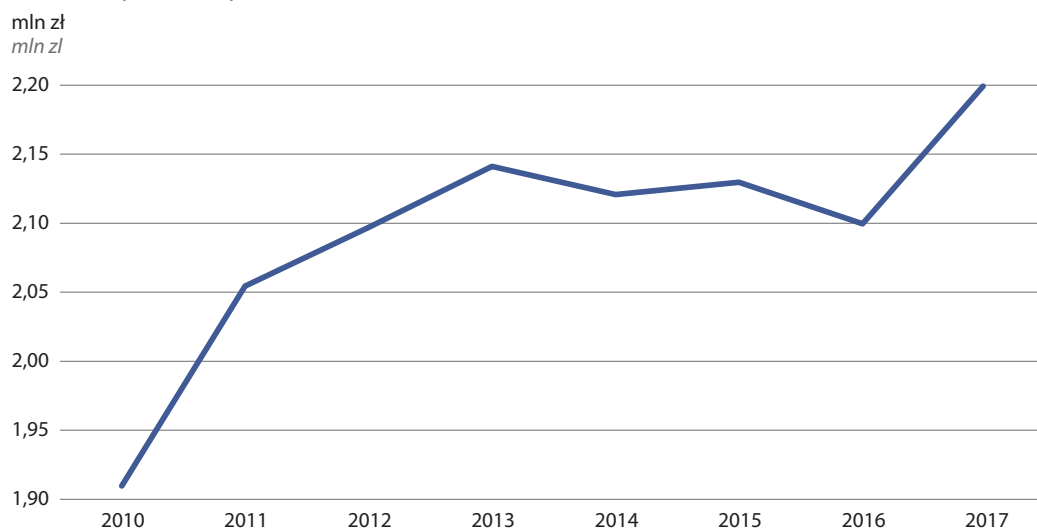
PRZYCHODY NETTO ZE SPRZEDAŻY PRODUKTÓW, TOWARÓW I MATERIAŁÓW to przychody netto ze sprzedaży w kraju i na eksport wytworzonych przez jednostkę produktów (wyrobów gotowych, półfabrykatów oraz usług), a także opakowań, wyposażenia i usług obcych, jeżeli są one fakturowane odbiorcom łącznie z produktami; oraz przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów, tj. nabyte w celu odsprzedaży w stanie nieprzetworzonym rzeczowe aktywa obrotowe oraz produkty wytworzone przez jednostkę, jeśli sprzedawane są one w sieci własnych sklepów obok towarów obcej produkcji, jak również kwoty należne za sprzedane towary i materiały, niezależnie od tego, czy zostały zapłacone.

POZOSTAŁE PRZYCHODY OPERACYJNE to przychody związane pośrednio z działalnością operacyjną jednostki, a w szczególności: zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych (środków trwałych, środków trwałych w budowie, wartości niematerialnych i prawnych, inwestycji w nieruchomości i prawa), otrzymane nieodpłatnie (w tym w drodze darowizny) aktywa (środki pieniężne), odszkodowania, rozwiązane rezerwy, korekty odpisów aktualizujących wartość aktywów niefinansowych, przychody z działalności socjalnej, przychody z najmu lub dzierżawy środków trwałych albo inwestycji w nieruchomości i prawa, przychody związane ze zdarzeniami losowymi.

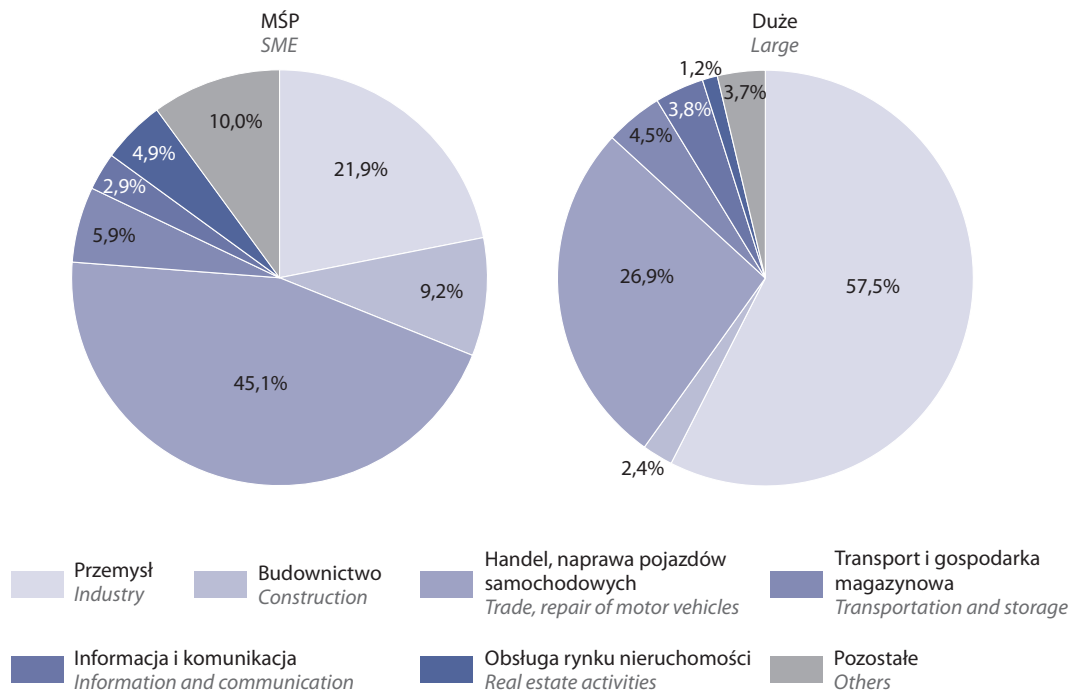
PRZYCHODY FINANSOWE to m.in. kwoty należne z tytułu dywidend i udziałów w zysku, odsetki od udzielanych pożyczek, odsetki od lokat terminowych, odsetki za zwłokę, zysk ze zbycia inwestycji (sprzedaży), zmniejszenia odpisów aktualizacyjnych wartości inwestycji wobec całkowitego lub częściowego ustania przyczyn powodujących trwałą utratę ich wartości, nadwyżka dodatnich różnic kursowych nad ujemnymi.

WYNIK FINANSOWY BRUTTO oblicza się jako różnicę przychodów ogółem i kosztów ogółem – w przypadku nadwyżki kosztów ogółem nad przychodami ogółem wynik finansowy zapisuje się ze znakiem (-).

W latach 2010–2017 przychody z całokształtu działalności (przychody ogółem) przedsiębiorstw niefinansowych systematycznie wzrastały rok do roku. W 2017 roku ukształtowały się na poziomie 4 572,7 mld zł. Z punktu widzenia formy prawnej 82,1% przychodów ogółem wszystkich badanych jednostek wypracowały osoby prawne, natomiast 17,1% – osoby fizyczne. Ze względu na prowadzony rodzaj działalności, największy odsetek przychodów przypadał na przedsiębiorstwa przemysłowe (38,0%) oraz handlowe (36,9%). Pozostałą część przychodów generowały głównie przedsiębiorstwa budowlane (6,1%) oraz transportowe (5,3%).

Wykres 12. Przychody ogółem na 1 przedsiębiorstwo Chart 12. *Total revenues per 1 enterprise*

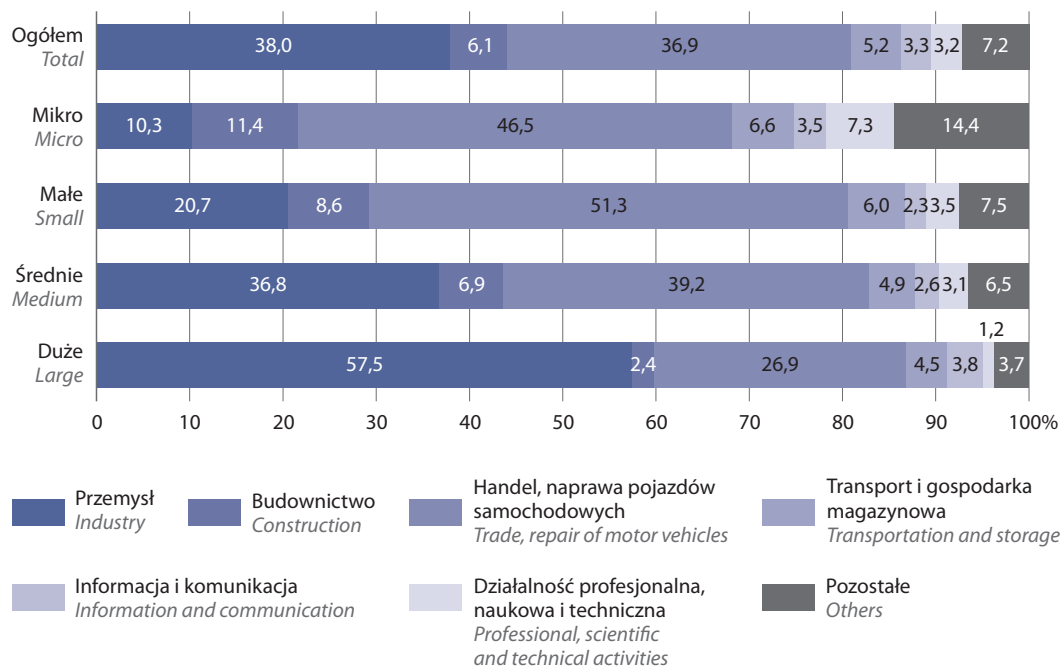
W latach 2010–2016 przychody ogółem w przeliczeniu na 1 przedsiębiorstwo osiągnęły najwyższą wartość w 2013 roku (2,14 mln zł). W następnych trzech latach nie przekroczyły już tego poziomu, zmniejszając się do 2,10 mln zł w 2016 roku. W 2017 r. osiągnęły wartość 2,2 mln zł.

Wykres 13. Przychody ogółem według sekcji PKD i klas wielkości w 2017 r. Chart 13. *Total revenues by NACE sections and size class in 2017*

W strukturze przychodów według rodzajów działalności zaobserwowano różnice pomiędzy jednostkami MŚP a przedsiębiorstwami dużymi. W jednostkach dużych przychody przedsiębiorstw przemysłowych stanowiły ponad połowę wszystkich generowanych przez te jednostki przychodów, a w jednostkach MŚP prawie połowę przychodów generowały podmioty prowadzące działalność handlową.

Wykres 14. Struktura przychodów ogółem według sekcji PKD i klas wielkości w 2017 r.

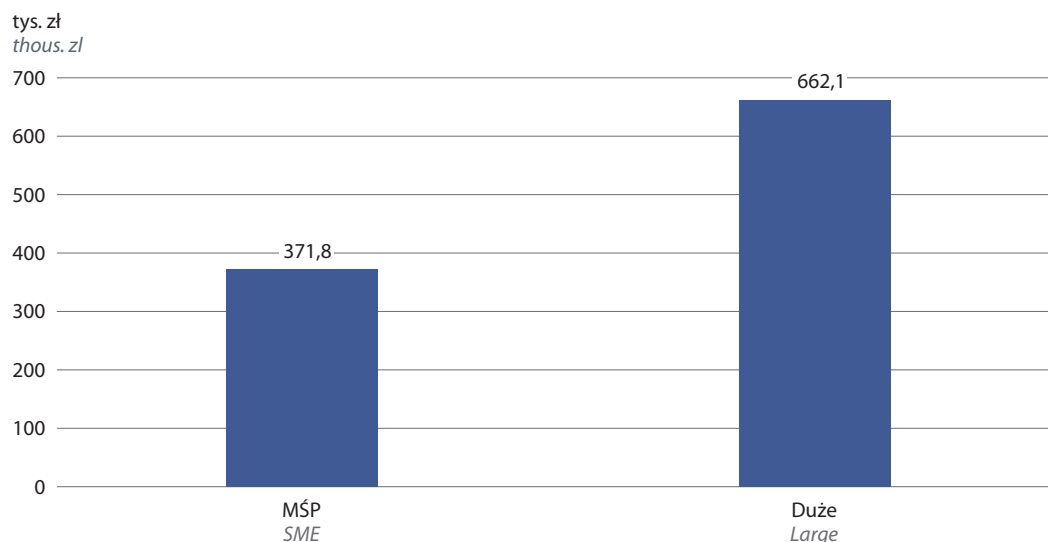
Chart 14. Structure of total revenues by NACE sections and size class in 2017

Podobnie jak w przypadku liczby pracujących struktura przedsiębiorstw według klas wielkości i rodzajów działalności zmienia się wraz ze wzrostem wielkości przedsiębiorstwa mierzonej liczbą pracujących. W przypadku przychodów ogółem udział przemysłu kształtował się od 10% w strukturze jednostek mikro do prawie 60% w zbiorowości jednostek dużych.

Wykres 15. Przychody ogółem na 1 pracującego według klas wielkości w 2017 r.

Chart 15. Total revenues per 1 person employed by size class in 2017

Przychody ogółem na 1 podmiot wyniosły 2,2 mln zł dla całej zbiorowości przedsiębiorstw niefinansowych (bez względu na klasę wielkości), przy wartości 568,2 mln zł w jednostkach dużych. Najwyższy poziom przychodów ogółem na 1 przedsiębiorstwo niefinansowe zanotowano w jednostkach przemysłowych –

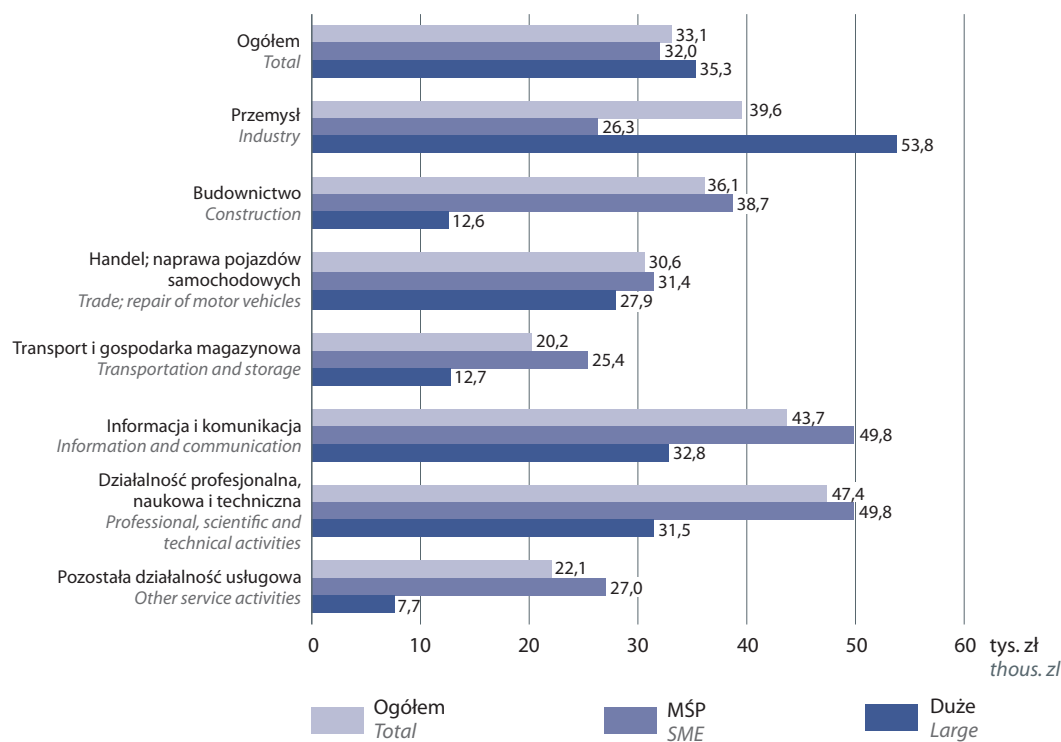
8,2 mln zł, a najniższy w jednostkach zajmujących się pozostałą działalnością usługową oraz edukacją (po 0,2 mln zł).

Przychody ogółem w przeliczeniu na 1 pracującego ukształtowały się w przedsiębiorstwach dużych na poziomie 622,1 tys. zł (o 78,1% więcej niż w MŚP).

Przychody ogółem na 1 pracującego całej badanej zbiorowości przedsiębiorstw niefinansowych wyniosły 463,8 tys. zł, a dla podmiotów prowadzących działalność handlową i przemysłową osiągnęły wyższy poziom (odpowiednio: 737,9 tys. zł i 575,1 tys. zł). Przychody ogółem na 1 pracującego poniżej 100 tys. zł zanotowały przedsiębiorstwa w pozostałej działalności usługowej (78,2 tys. zł).

Wykres 16. Wynik finansowy brutto na 1 pracującego w 2017 r.

Chart 16. Gross financial result per 1 person employed in 2017

Wynik finansowy na 1 pracującego dla całego sektora przedsiębiorstw niefinansowych (33,1 tys. zł) oraz dla jednostek dużych (35,3 tys. zł) i MŚP (32,0 tys. zł) nie różnił się istotnie. Natomiast zaobserwowano różnice dla poszczególnych rodzajów działalności. W grupie jednostek dużych najwyższy wynik finansowy na 1 pracującego zanotowano w przemyśle (53,8 tys. zł) i był on wyższy od najwyższej wartości obserwowanej w jednostkach MŚP w informacji i komunikacji oraz działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej – po 49,8 tys. zł. W przedsiębiorstwach MŚP jednostki przemysłowe wykazały 26,3 tys. zł wyniku finansowego na 1 pracującego.

Rozdział 6.

Chapter 6.

Koszty ogółem

Total costs

KOSZTY UZYSKANIA PRZYCHODÓW Z CAŁOKSZTAŁTU DZIAŁALNOŚCI (KOSZTY OGÓŁEM) obejmują koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów, pozostałe koszty operacyjne oraz koszty finansowe.

KOSZTY SPRZEDANYCH PRODUKTÓW, TOWARÓW I MATERIAŁÓW obejmują koszt własny sprzedanych produktów (tj. koszty podstawowej działalności operacyjnej pomniejszone o koszty wytworzenia świadczeń na własne potrzeby jednostki i skorygowane o zmianę stanu produktów) oraz wartość sprzedanych towarów i materiałów według cen zakupu lub nabycia.

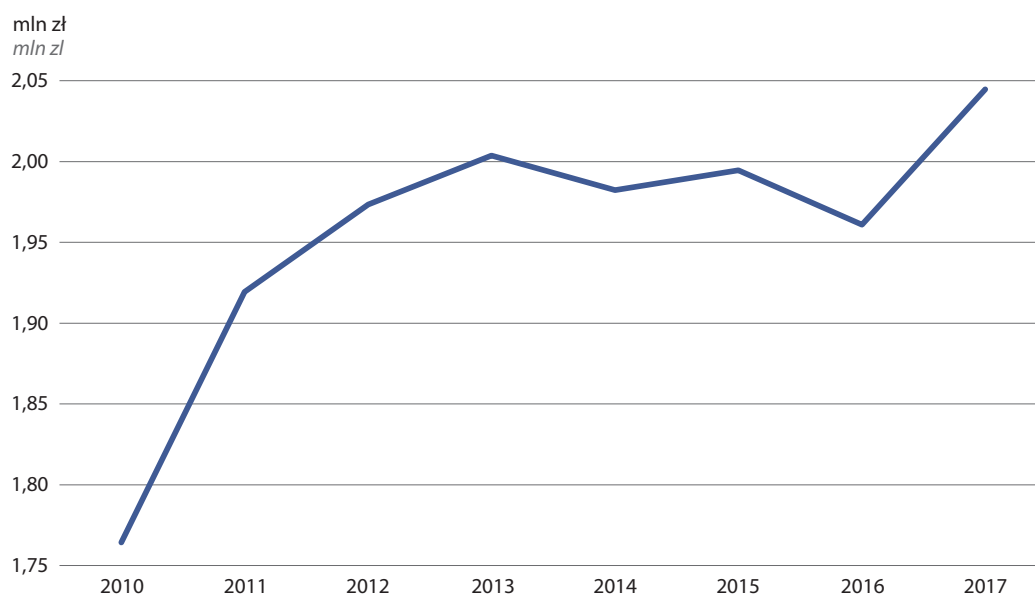
POZOSTAŁE KOSZTY OPERACYJNE to koszty związane pośrednio z działalnością operacyjną jednostki, a w szczególności: strata ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych i środków trwałych w budowie, amortyzacja oddanych w dzierżawę lub najem środków trwałych, nieplanowane odpisy amortyzacyjne (odpisy z tytułu trwałej utraty wartości), poniesione kary, grzywny, odszkodowania, odpisane w części lub w całości wierzytelności w związku z postępowaniem upadłościowym, układowym i naprawczym, utworzone rezerwy na pewne lub o dużym stopniu prawdopodobieństwa przyszłe zobowiązania (straty z transakcji gospodarczych w toku), odpisy aktualizujące wartość aktywów niefinansowych, koszty utrzymania obiektów działalności socjalnej, darowizny lub nieodpłatnie przekazane aktywa trwałe, straty związane ze zdarzeniami losowymi.

KOSZTY FINANSOWE to m.in. odsetki od zaciągniętych kredytów i pożyczek, odsetki i dyskonto od wyemitowanych przez jednostkę obligacji, odsetki za zwłokę, strata ze zbycia inwestycji, odpisy z tytułu aktualizacji wartości inwestycji, nadwyżka ujemnych różnic kursowych nad dodatnimi.

W 2017 r. koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności (koszty ogółem) wyniosły 4 246,8 mld zł, co oznacza wzrost o 7,6% w skali roku. W zdecydowanej większości były to koszty poniesione przez przedsiębiorstwa osób prawnych (84,0%), pozostałe 16,0% kosztów generowały osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. Podobnie jak przychody, w latach 2010–2016 koszty na 1 podmiot osiągnęły najwyższą wartość w 2013 r. (2,0 mln zł), spadając w 2016 roku do 1,96 mln zł na 1 podmiot i osiągając nowe maksimum w roku 2017.

Wykres 17. Koszty ogółem na 1 przedsiębiorstwo

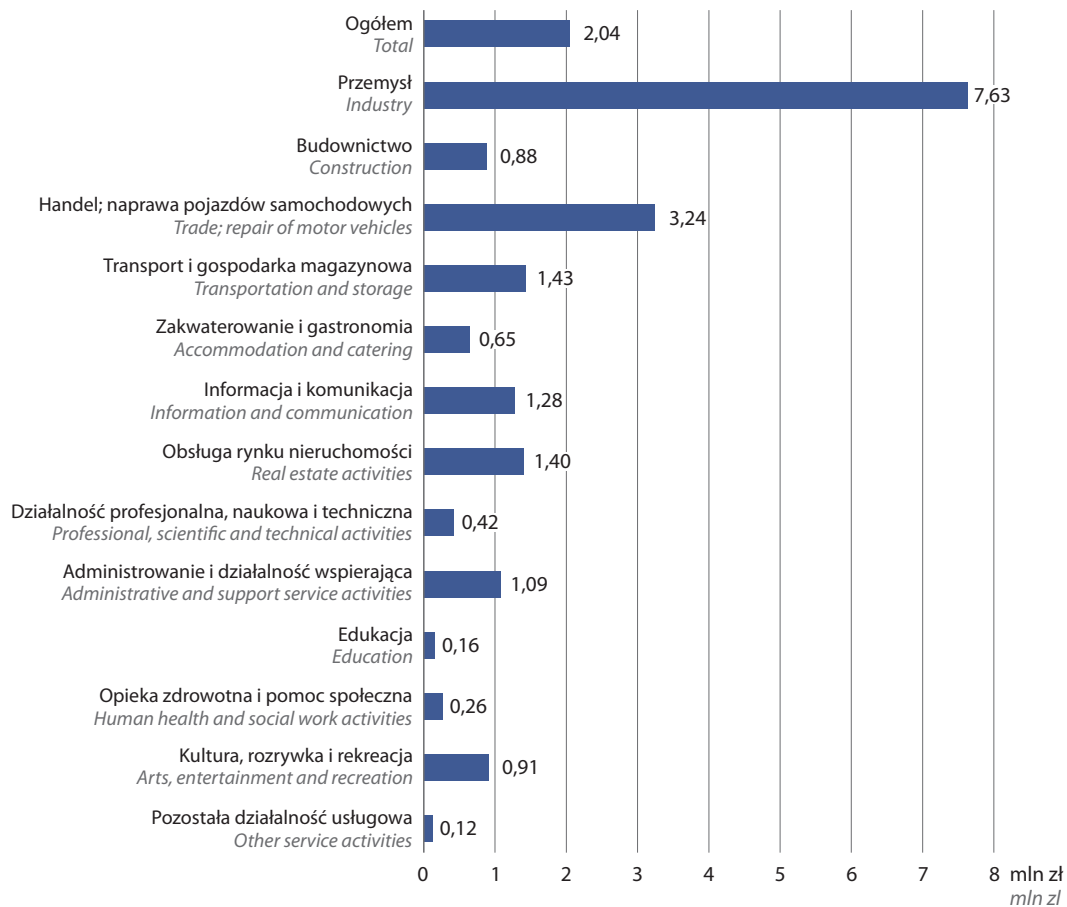
Chart 17. Total costs per 1 enterprise

Koszty ogółem na 1 podmiot w 2017 roku kształtowały się na poziomie 2 004,7 tys. zł, a w przeliczeniu na 1 pracującego – 430,7 tys. zł. Uwzględniając rodzaj prowadzonej działalności, najwyższy poziom kosztów ogółem na 1 podmiot odnotowano dla przedsiębiorstw przemysłowych (7 633,0 tys. zł), zaś w przeliczeniu na 1 pracującego – dla jednostek handlowych (707,3 tys. zł).

Wykres 18. Koszty ogółem na 1 przedsiębiorstwo według sekcji PKD w 2017 r.

Chart 18. Total costs per 1 enterprise by NACE sections in 2017

Z punktu widzenia rodzaju prowadzonej działalności, najwyższy odsetek kosztów ogółem poniosły przedsiębiorstwa przemysłowe i handlowe (po 38,1%). Najniższe koszty ogółem, zarówno na 1 pracującego jak i na 1 podmiot, poniosły podmioty związane z pozostałą działalnością usługową (odpowiednio: 62,7 tys. zł i 122,6 tys. zł).

Rozdział 7.

Chapter 7.

Wynagrodzenia

Gross wages and salaries

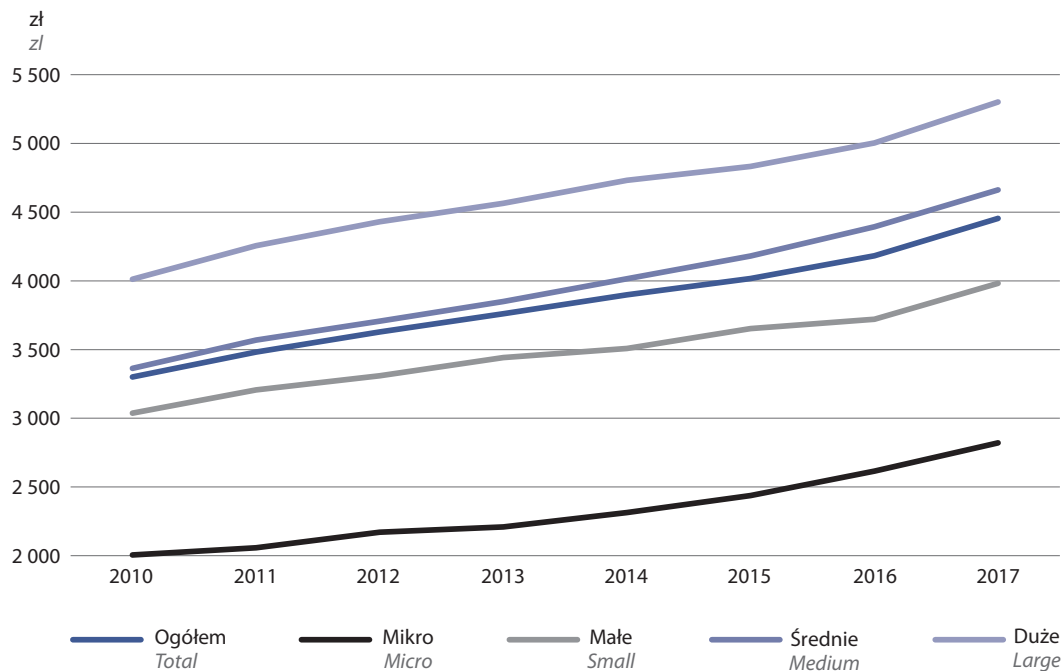
WYNAGRODZENIA BRUTTO obejmują wypłaty pieniężne, wypłacane pracownikom lub innym osobom fizycznym, stanowiące wydatki ponoszone przez pracodawców na opłacenie wykonywanej pracy, niezależnie od źródeł ich finansowania oraz bez względu na podstawę stosunku pracy bądź innego stosunku prawnego lub czynności prawnej, na podstawie których jest świadczona praca.

MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIE BRUTTO NA 1 ZATRUDNIONEGO obejmuje wynagrodzenia brutto przypadające miesięcznie na jeden pełny etat (przeciętne zatrudnienie).

W 2017 r. miesięczne wynagrodzenie brutto na 1 zatrudnionego w badanych jednostkach wyniosło 4 454 zł, co oznacza wzrost w skali roku o 6,5%. Miesięczne wynagrodzenie brutto na 1 zatrudnionego było wyraźnie zróżnicowane w zależności od klasy wielkości przedsiębiorstwa. W grupie przedsiębiorstw MŚP przeciętne wynagrodzenie brutto wynosiło 3 829 zł (2 822 zł w mikroprzedsiębiorstwach). W przedsiębiorstwach małych miesięczne wynagrodzenie brutto na 1 zatrudnionego ukształtowało się na poziomie 3 981 zł, w jednostkach średnich – 4 662 zł, a w przedsiębiorstwach dużych – 5 301 zł.

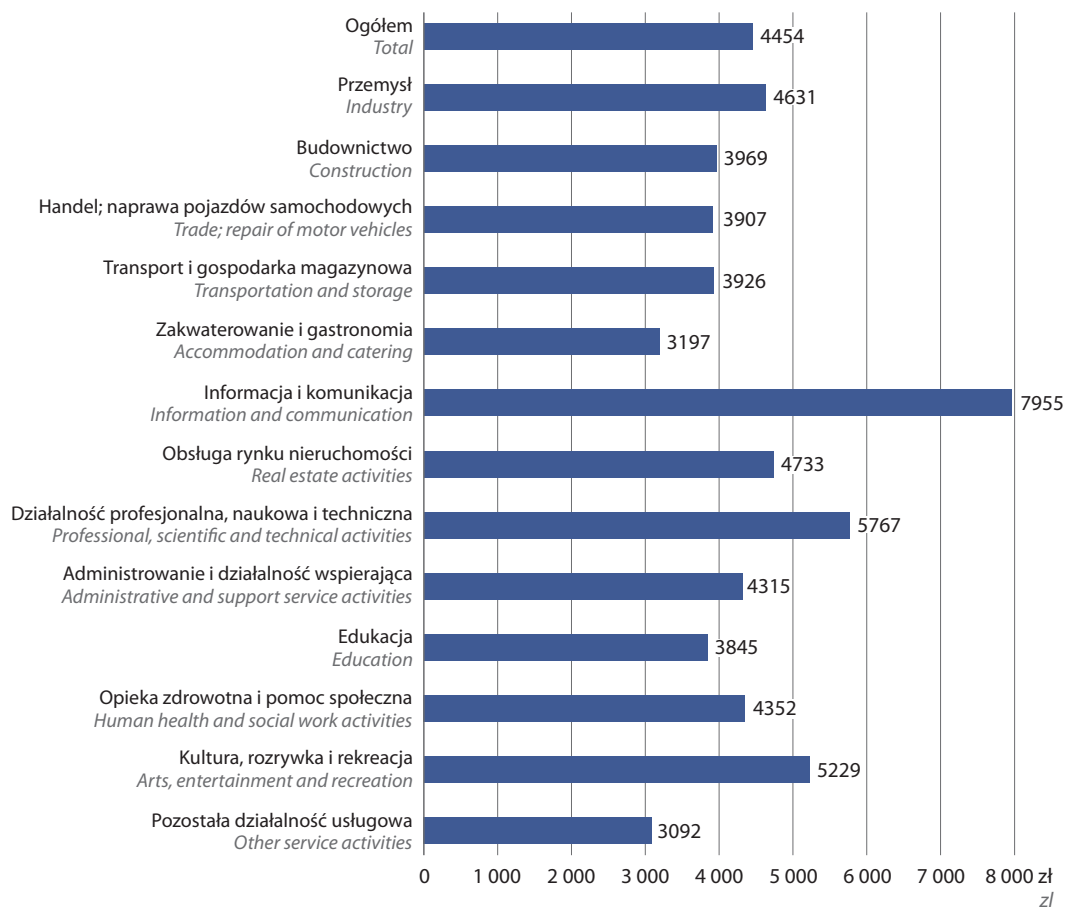
Wykres 19. Miesięczne wynagrodzenie brutto na 1 zatrudnionego według klas wielkości

Chart 19. Monthly gross wages and salaries per 1 paid employee by size class

We wszystkich klasach wielkości przedsiębiorstw obserwowany był wzrost miesięcznego wynagrodzenia brutto na 1 zatrudnionego, przy czym wartości poniżej średniej dla ogółu przedsiębiorstw niefinansowych wykazały jednostki małe i mikro.

Wykres 20. Miesięczne wynagrodzenie brutto na 1 zatrudnionego według sekcji PKD w 2017 r.
 Chart 20. Monthly gross wages and salaries per 1 paid employee by NACE sections in 2017

Najwyższe wynagrodzenia brutto na 1 zatrudnionego odnotowano w firmach prowadzących działalność w sekcji informacja i komunikacja (7 955 zł), a najniższe – w sekcji pozostała działalność usługowa (3 092 zł).

Udział wynagrodzeń w kosztach ogółem w 2017 r. wyniósł 8,7% (w latach 2010–2017 najniższy poziom odnotowano w 2011 i 2012 roku – po 8,0%) i był najwyższy w działalności związanej z administrowaniem i działalnością wspierającą (27,1%) oraz w opiece zdrowotnej i pomocy społecznej (21,0%), najniższy – w handlu i naprawie pojazdów samochodowych (4,4%).

Tablica 3. Liczba pracujących i wynagrodzenia brutto według klasy wielkości
 Table 3. Number of persons employed and gross wages and salaries by size class

Wyszczególnienie Specification		2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
		2010 = 100						
Liczba pracujących na 1 przedsiębiorstwo Number of persons employed per 1 enterprise	MŚP SME	99,0	97,3	97,3	95,8	94,6	92,3	90,4
	Duże Large	100,2	99,1	100,2	99,7	100,5	100,9	101,9
Kwota wynagrodzeń na 1 przedsiębiorstwo Gross wages and salaries per 1 enterprise	MŚP SME	103,5	106,0	108,3	108,7	110,5	110,4	113,6
	Duże Large	106,5	110,3	112,8	115,4	118,1	121,8	130,7

W latach 2010–2017 kwota wynagrodzeń w przedsiębiorstwach niefinansowych wzrosła z poziomu 257 mld zł w 2010 roku do 368 mld zł w 2017 r. (tj. wzrost o 43,2% przy 20,1% wzroście liczby przedsiębiorstw). Wynagrodzenia na 1 podmiot systematycznie wzrastały w analizowanym okresie, przy czym w latach 2014–2016 nie zaobserwowano tak dynamicznych zmian tego wskaźnika jak w pozostałych latach. W jednostkach o liczbie pracujących do 250 osób w latach 2010–2017 wzrost wynagrodzeń na 1 podmiot (o 13,6% w stosunku do 2010 r.) towarzyszył systematycznemu spadkowi liczby pracujących na 1 podmiot (-9,6% w stosunku do 2010 r.).

Rozdział 8.

Chapter 8.

Środki trwałe

Fixed assets

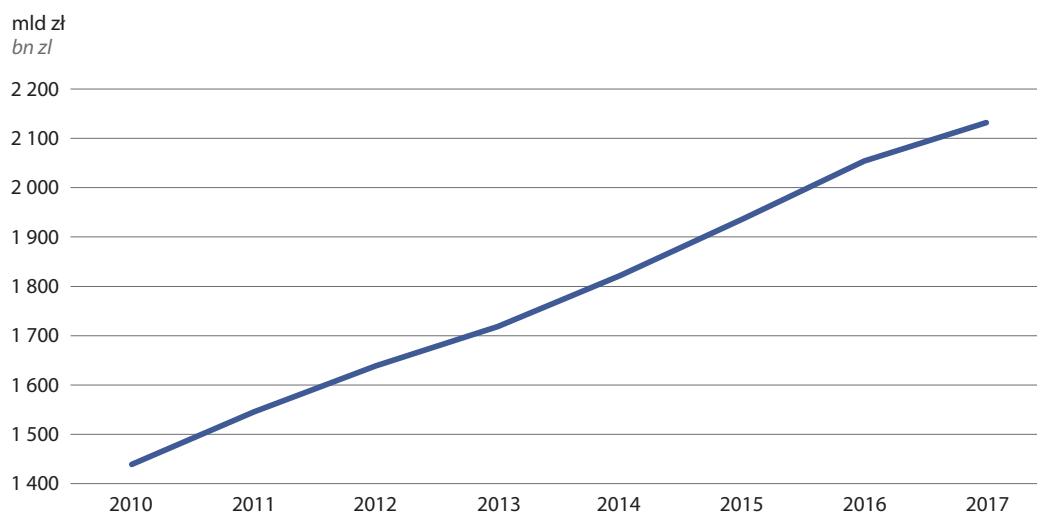
WARTOŚĆ BRUTTO ŚRODKÓW TRWAŁYCH to wartość równa nakładom poniesionym na ich zakup lub wytworzenie, bez potrącenia wartości zużycia (umorzenia). Wartość brutto środków trwałych nie obejmuje wartości gruntów i prawa wieczystego użytkowania gruntów.

STOPIEŃ ZUŻYCIA ŚRODKÓW TRWAŁYCH to procentowa relacja wielkości umorzeń dokonanych od chwili oddania środków trwałych do eksploatacji do wartości środków trwałych brutto.

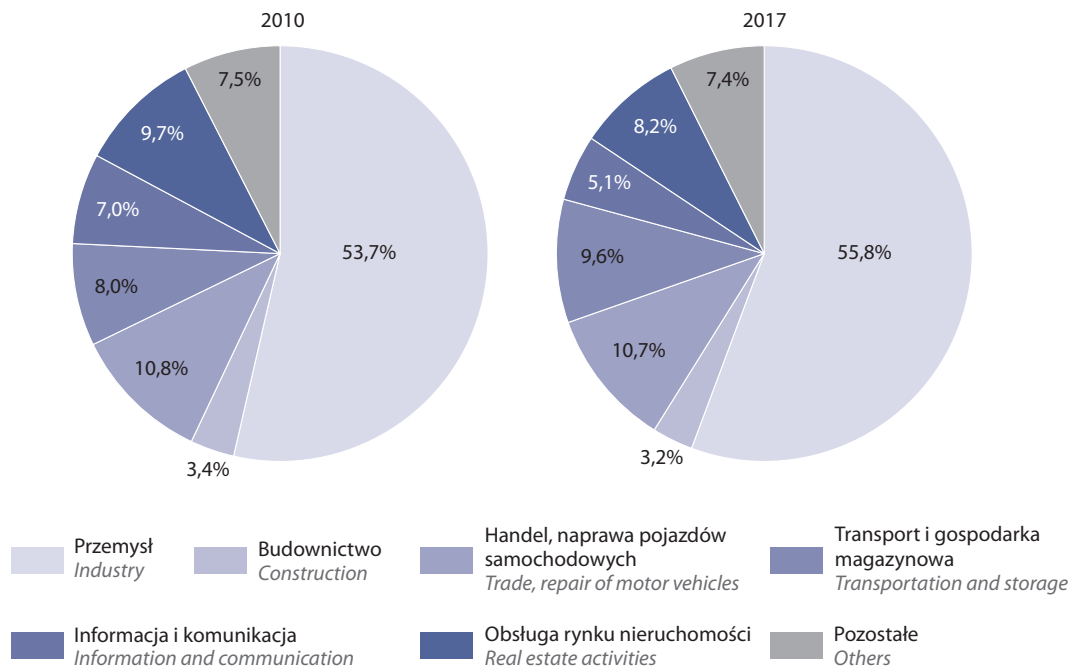
Wartość brutto środków trwałych posiadanych przez badane przedsiębiorstwa niefinansowe na koniec 2017 r. była wyższa niż przed rokiem o 3,8% i wyniosła 2 131,5 mld zł. Podobnie jak w 2016 r., blisko połowę (48,1%) tej wartości stanowiły budynki i lokale. Najmniejszy udział w strukturze wartości brutto środków trwałych miały środki transportu – 10,3%.

Wykres 21. Wartość brutto środków trwałych

Chart 21. Gross value of fixed assets

Wykres 22. Wartość brutto środków trwałych według sekcji PKD w 2010 r. i 2017 r.
 Chart 22. Gross value of fixed assets by NACE sections in 2010 and 2017

W 2017 r. najwyższy odsetek środków trwałych należał do przedsiębiorstw przemysłowych (55,7%), które dysponowały też największym odsetkiem maszyn, urządzeń technicznych i narzędzi (72,0%) oraz budynków i lokali (49,7%), natomiast środki transportu w 37,8% stanowiły własność firm transportowych.

Stopień zużycia środków trwałych oszacowano na poziomie 47,5%. Wyższy od przeciętnego stopień zużycia środków trwałych w przedsiębiorstwach odnotowano dla maszyn, urządzeń technicznych i narzędzi (61,2%) oraz środków transportu (52,2%), niższy – dla budynków i lokali (34,6%).

Rozdział 9.

Chapter 9.

Nakłady na rzeczowe aktywa trwałe

Outlays on tangible fixed assets

NAKŁADY NA RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE to nakłady inwestycyjne oraz wydatki na zakup używanych środków trwałych.

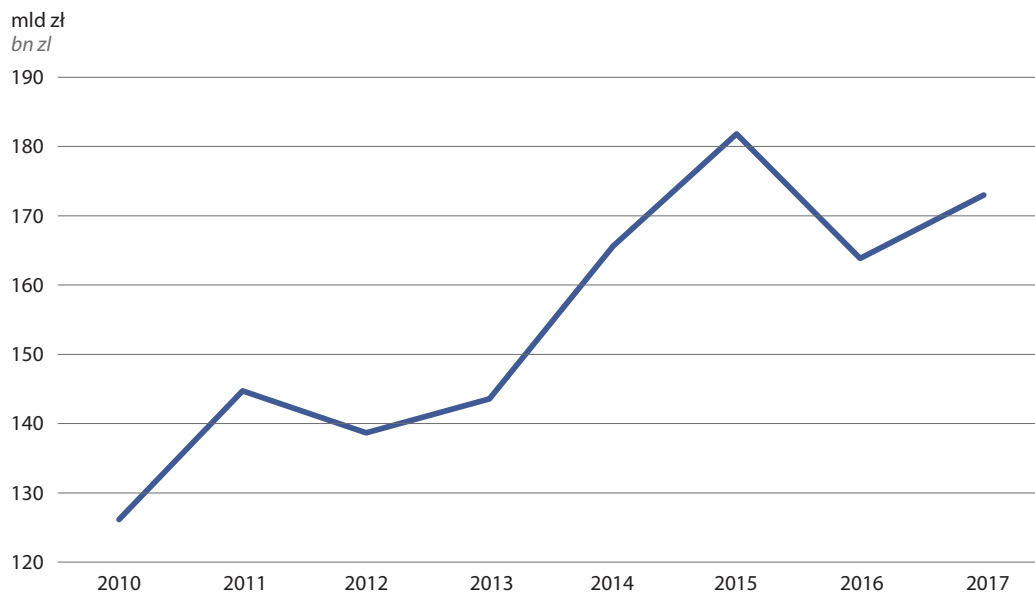
NAKŁADY INWESTYCYJNE to nakłady finansowe lub rzeczowe, których celem jest stworzenie nowych środków trwałych lub ulepszenie (przebudowa, rozbudowa, rekonstrukcja lub modernizacja) istniejących obiektów majątku trwałego, a także nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji. Nakłady inwestycyjne dzielą się na nakłady na środki trwałe oraz pozostałe nakłady.

Nakłady na środki trwałe to nakłady na: budynki i budowle (obejmują budynki i lokale oraz obiekty inżynierii lądowej i wodnej), w tym m.in. roboty budowlano-montażowe, dokumentacje projektowo-kosztorysowe, melioracje szczegółowe; maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia (łącznie z przyrządami, ruchomościami i wyposażeniem); środki transportu; inne, tj.: poprawę walorów (ulepszenie) gruntów, zasadzenia wieloletnie, inwentarz żywy oraz odsetki od kredytów i pożyczek inwestycyjnych za okres realizacji inwestycji.

Pozostałe nakłady to nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji oraz inne koszty związane z realizacją inwestycji. Nakłady te nie zwiększają wartości środków trwałych.

WYDATKI NA ZAKUP UŻYWANYCH ŚRODKÓW TRWAŁYCH to wartość wydatków na nabycie (wraz z wydatkami ponoszonymi przy ich nabyciu): środków trwałych; środków trwałych w budowie (niezakończonych); prawa wieczystego użytkowania gruntu; spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego; spółdzielczego prawa do lokalu użytkowego.

Wartość nakładów na rzeczowe aktywa trwałe poniesionych przez badane przedsiębiorstwa wyniosła 194 440,2 mln zł, tj. o 3,1% więcej niż w roku 2016. Nakłady inwestycyjne (172 978,2 mln zł) stanowiły 89,0% łącznej wartości poniesionych nakładów na rzeczowe aktywa trwałe. Ponad połowę (51,7%) nakładów na rzeczowe aktywa trwałe poniosły firmy prowadzące działalność przemysłową, 12,9% – firmy handlowe, a 9,9% – transportowe.

Wykres 23. Nakłady inwestycyjne Chart 23. *Investment outlays*

Analizując wartość nakładów inwestycyjnych w 2017 r. zaobserwowano, że ich wartość w skali roku wzrosła o 5,6%, a w stosunku do roku 2010 o 37,1%. W latach 2010–2017 najwyższy poziom nakładów inwestycyjnych zanotowano w 2015 r. (181 838,9 mln zł).

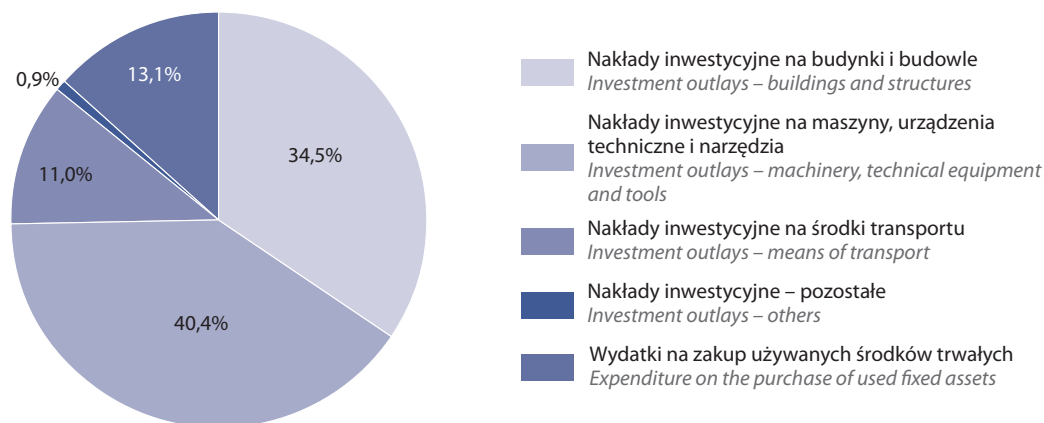
Tablica 4. Struktura przedsiębiorstw inwestujących według wysokości poniesionych nakładów inwestycyjnych w 2017 r. Table 4. *Structure of investing enterprises by the value of investment outlays in 2017*

Wyszczególnienie <i>Specification</i>		Ogółem <i>Total</i>	Nakłady inwestycyjne w tys. zł <i>Investment outlays in thousand zł</i>			
			do <i>up to</i> 10000	10001- 50000	50001- 100000	powyżej <i>more than</i> 100000
		w % <i>in %</i>				
Ogółem <i>Total</i>	a – według liczby przedsiębiorstw inwestujących <i>by number of investing enterprises</i>	100,0	99,3	0,5	0,1	0,1
	b – według wartości nakładów <i>by value of investment outlays</i>	100,0	25,1	21,6	9,4	43,9
Mikro <i>Micro</i>	a	100,0	99,9	0,1	0,0	0,0
	b	100,0	39,1	26,2	11,1	23,6
Małe <i>Small</i>	a	100,0	99,6	0,4	0,0	0,0
	b	100,0	72,8	16,2	2,8	8,2
Średnie <i>Medium</i>	a	100,0	95,8	3,8	0,2	0,2
	b	100,0	47,2	26,1	4,6	22,1
Duże <i>Large</i>	a	100,0	66,0	24,9	4,7	4,4
	b	100,0	7,0	19,5	11,5	62,0

W 2017 r. w nakładach inwestycyjnych dominowały nakłady do 10 mln zł (99,3% przedsiębiorstw). Nakłady powyżej 10 mln zł, ale nieprzekraczające 50 mln zł poniosło 0,5% przedsiębiorstw. Niemal wszystkie (99,6%) jednostki małe ponoszące nakłady inwestycyjne nie przekroczyły poziomu inwestycji 10 mln zł. Struktura nakładów inwestycyjnych dla przedsiębiorstw średnich była zbliżona do struktury inwestycji w grupie przedsiębiorstw małych. Wśród dużych przedsiębiorstw zanotowano większe zróżnicowanie wysokości nakładów inwestycyjnych. Inwestycje przedsiębiorstw dużych nie przekraczały wartości 10 mln zł, kwoty od 10 mln do 50 mln zł inwestowało 24,9% przedsiębiorstw dużych, a 9,1% firm poniosło nakłady o wartości powyżej 50 mln zł.

Wykres 24. Struktura nakładów na rzeczowe aktywa trwałe według rodzaju środków trwałych w 2017 r.

Chart 24. Structure of outlays on tangible fixed assets by type of fixed assets in 2017

Udział nakładów na rzeczowe aktywa trwałe w wartości przychodów ogółem uzyskanych przez przedsiębiorstwa w 2017 r. wyniósł 4,3%, z czego 3,8% stanowiła wartość nakładów inwestycyjnych, a 0,5% wydatki na zakup używanych środków trwałych. Największy udział nakładów na rzeczowe aktywa trwałe w wartości przychodów zaobserwowano w działalności związanej z obsługą rynku nieruchomości – 16,3% (w tym nakłady inwestycyjne 11,6%), najniższy w handlu i naprawach – 1,5% (na nowe – 1,3%).

Rozdział 10.

Chapter 10.

Podstawowe dane w ujęciu regionalnym według siedziby przedsiębiorstw

Basic data on regional basis by headquarters location

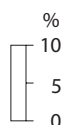
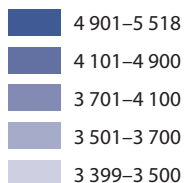
W tej części publikacji zostały omówione wcześniej przedstawione podstawowe informacje, ale zaprezentowane w układzie regionalnym według siedziby danego przedsiębiorstwa. W szczególności zostały tu zamieszczone charakterystyki liczone metodą przedsiębiorstw dotyczące liczby pracujących, przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń, przychodów ogółem, a także nakładów na rzeczowe aktywa trwałe.

Prezentacja danych według metody przedsiębiorstw polega na przedstawieniu informacji dotyczących jednostek określając geograficzną lokalizację przedsiębiorstwa na podstawie miejsca jego siedziby.

Mapa 1. Miesięczne wynagrodzenie brutto na 1 zatrudnionego oraz struktura liczby przedsiębiorstw i pracujących według siedziby przedsiębiorstwa w 2017 r.

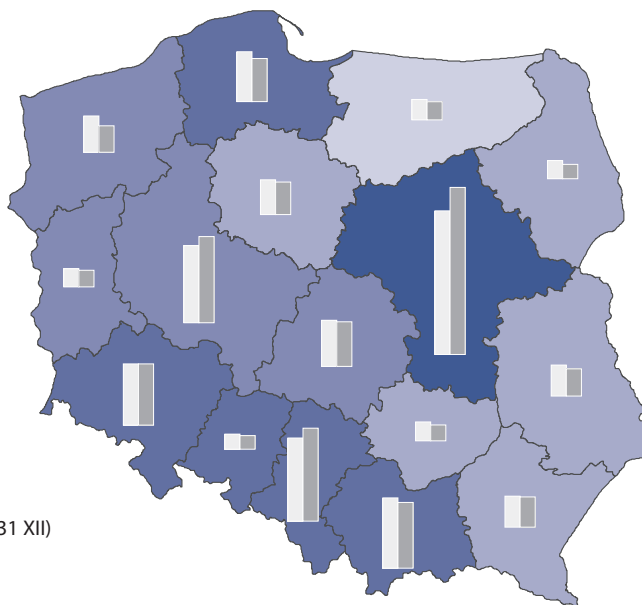
Map 1. Monthly gross wages and salaries per 1 paid employee and structure of number of enterprises and persons employed by headquarters location in 2017

Miesięczne wynagrodzenie brutto na 1 zatrudnionego w zł
Monthly gross wages and salaries per 1 paid employee in zł

Liczba przedsiębiorstw
Number of enterprises

Liczba pracujących (stan w dniu 31 XII)
Number of persons employed (as of 31 XII)

Z ogólnej liczby 2 077 tys. przedsiębiorstw w 2017 r., największa liczba podmiotów miała swoją siedzibę w województwie mazowieckim (394,8 tys., tj. 19,0% łącznej liczby jednostek) i śląskim (228,3 tys., tj. 11,0%). Najmniej jednostek miało swoją siedzibę w województwach: opolskim, podlaskim i lubuskim – łącznie 140,7 tys. jednostek.

Tablica 5. Liczba przedsiębiorstw i pracujących oraz miesięczne wynagrodzenie brutto na 1 zatrudnionego według województw w 2017 r.

Table 5. Number of enterprises and persons employed and monthly gross wages and salaries per 1 paid employee by voivodships in 2017

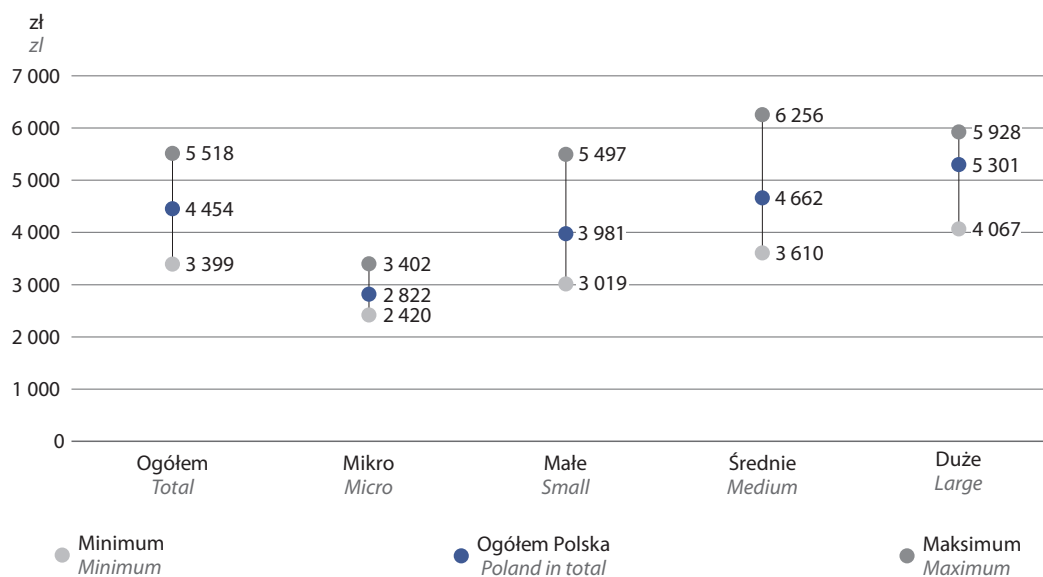
Województwa Voivodships	Liczba przedsiębiorstw Enterprises		Liczba pracujących (stan w dniu 31 XII) Number of persons employed (as of 31 XII)		Miesięczne wynagrodzenie brutto na 1 zatrudnionego w zł Monthly gross wages and salaries per 1 paid employee in zł
	ogółem total	na 1000 ludności per 1000 popu- lation	ogółem total	na 1000 ludności per 1000 popu- lation	
Ogółem Total	2 077 027	54,1	9 860 278	256,6	4 454
Dolnośląskie	167 531	57,7	799 089	275,3	4 612
Kujawsko-pomorskie	95 060	45,6	424 075	203,6	3 676
Lubelskie	85 853	40,3	355 919	167,4	3 694
Lubuskie	50 038	49,2	212 395	208,9	3 752
Łódzkie	126 803	51,1	580 604	234,5	3 954
Małopolskie	193 435	57,1	855 132	252,1	4 325
Mazowieckie	394 842	73,5	2 181 083	405,1	5 518
Opolskie	41 227	41,6	178 053	179,8	4 174
Podkarpackie	84 450	39,7	389 905	183,1	3 569
Podlaskie	49 440	41,7	190 201	160,6	3 646
Pomorskie	137 661	59,3	563 297	242,4	4 479
Śląskie	228 272	50,1	1 216 537	267,5	4 513
Świętokrzyskie	52 822	42,3	210 057	168,4	3 676
Warmińsko-mazurskie	56 906	39,7	235 874	164,5	3 399
Wielkopolskie	212 497	61,0	1 122 622	321,7	4 068
Zachodniopomorskie	100 190	58,7	345 435	202,5	3 927

Porównując wskaźnik liczby przedsiębiorstw na 1000 mieszkańców różnice pomiędzy województwem mazowieckim (73,5 przedsiębiorstwa na 1000 mieszkańców), a najmniej licznym pod względem liczby przedsiębiorstw województwem opolskim były znaczące (41,6 przedsiębiorstw na 1000 mieszkańców). Przy czym w województwie warmińsko-mazurskim zanotowano jeszcze niższy poziom liczby przedsiębiorstw na 1000 mieszkańców – 39,7.

Zróznicowanie terytorialne lokalizacji przedsiębiorstw zbliżone do ogólnego odnotowano w poszczególnych klasach wielkości jednostek. Wśród jednostek dużych dominacja województwa mazowieckiego była bardziej znacząca – na terenie tego województwa siedzibę miało 23,6% wszystkich przedsiębiorstw tej grupy.

Wykres 25. Miesięczne wynagrodzenie brutto na 1 zatrudnionego według klas wielkości w 2017 r.

Chart 25. Monthly gross wages and salaries per 1 paid employee by size class in 2017

W 2017 r. miesięczne wynagrodzenie brutto na 1 zatrudnionego było w poszczególnych województwach zróżnicowane. Najwyższe odnotowano w województwie mazowieckim (5 518 zł) i dolnośląskim (4 612 zł), a najniższe – w województwach: warmińsko-mazurskim (3 399 zł), podkarpackim (3 569 zł) i podlaskim (3 646 zł).

W mikroprzedsiębiorstwach miesięczne wynagrodzenie brutto na 1 zatrudnionego wahało się od 2 420 zł (w województwie podkarpackim) do 3 402 zł (w województwie mazowieckim).

Tablica 6. Przychody ogółem i nakłady na rzeczowe aktywa trwałe w 2017 r.

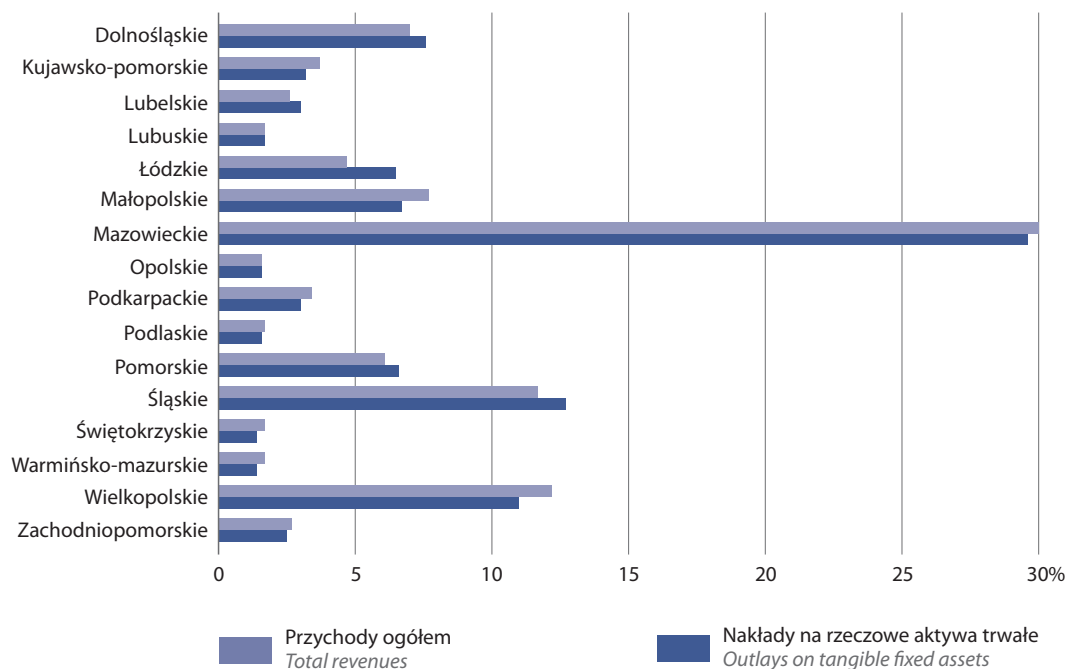
Table 6. Total revenues and outlays on tangible fixed assets in 2017

Województwa Voivodships	Przychody Revenues		Nakłady na rzeczowe aktywa trwałe Outlays on tangible fixed assets
	ogółem total	na 1 przedsiębiorstwo per 1 enterprise	ogółem total
	w mln zł in mln PLN		
Ogółem Total	4 572 742	2,2	194 440
Dolnośląskie	318 994	1,9	14 703
Kujawsko-pomorskie	169 523	1,8	6 221
Lubelskie	117 382	1,4	5 739
Lubuskie	78 121	1,6	3 226
Łódzkie	214 629	1,7	12 664
Małopolskie	350 856	1,8	13 095
Mazowieckie	1 371 306	3,5	57 480
Opolskie	73 325	1,8	3 189
Podkarpackie	156 048	1,8	5 747
Podlaskie	78 301	1,6	3 199
Pomorskie	279 219	2,0	12 829
Śląskie	533 774	2,3	24 730
Świętokrzyskie	76 203	1,4	2 755
Warmińsko-mazurskie	75 480	1,3	2 651
Wielkopolskie	557 924	2,6	21 404
Zachodniopomorskie	121 658	1,2	4 807

Między poszczególnymi województwami obserwowano duże zróżnicowanie w zakresie przychodów ogółem na 1 podmiot. Najwyższe przychody ogółem na 1 podmiot (wyższe od wartości przeciętnej dla kraju wynoszącej 2,2 mln zł) osiągnęły przedsiębiorstwa mające siedzibę na terenie województwa mazowieckiego – 3,5 mln zł, wielkopolskiego – 2,6 mln zł i śląskiego – 2,3 mln zł. Jednostki tych trzech województw poniosły też najwyższe nakłady na rzeczowe aktywa trwałe. Łączna kwota inwestycji dokonanych przez podmioty z tych województw wyniosła 103 614,5 mln zł, co stanowiło 53,3% nakładów na rzeczowe aktywa trwałe przedsiębiorstw niefinansowych ogółem (w tym 29,6% poniesiono w województwie mazowieckim).

Wykres 26. Struktura przychodów ogółem i nakładów na rzeczowe aktywa trwałe według województw w 2017 r.

Chart 26. Structure of total revenues and outlays on tangible fixed assets by voivodships in 2017

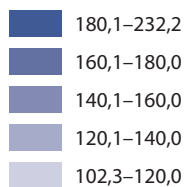
Najniższe przychody ogółem uzyskały przedsiębiorstwa z województw: opolskiego, warmińsko-mazurskiego, świętokrzyskiego, lubuskiego oraz podlaskiego. We wszystkich tych województwach zanotowano łącznie 381,4 mld zł przychodów ogółem. Stanowi to 8,3% wartości przychodów wszystkich przedsiębiorstw niefinansowych.

W tych samych województwach zanotowano również najniższe nakłady na rzeczowe aktywa trwałe. Przedsiębiorstwa z siedzibą w województwie: warmińsko-mazurskim (2,7 mld zł), świętokrzyskim (2,8 mld zł), opolskim (3,2 mld zł) oraz podlaskim (3,2 mld zł) i lubuskim (3,2 mld zł) poniosły łącznie 7,7% nakładów ogółu przedsiębiorstw niefinansowych.

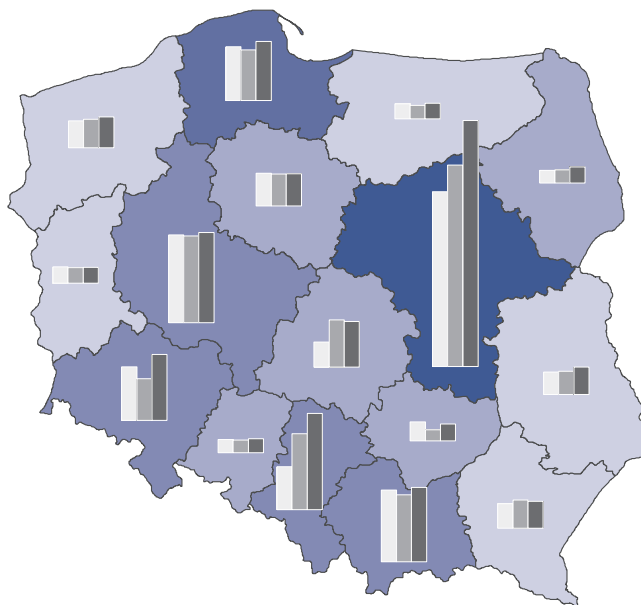
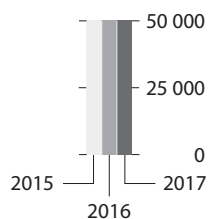
Najwyższe wartości nakładów na rzeczowe aktywa trwałe, w każdej z obserwowanych klas wielkości przedsiębiorstw, zanotowano w województwie mazowieckim. Największy udział jednostek z tego województwa obserwowano wśród przedsiębiorstw dużych (32,7% nakładów wszystkich jednostek tej klasy) oraz średnich (27,8% nakładów). Spośród podmiotów MŚP, jednostki zlokalizowane w województwie mazowieckim poniosły 26,0% nakładów na rzeczowe aktywa trwałe tej zbiorowości.

Mapa 2. Wynik finansowy brutto według województw*Map 2. Gross financial result by voivodships*

Wynik finansowy brutto
na 1 przedsiębiorstwo w tys. zł w 2017 r.
*Gross financial result per 1 enterprise
in thousand zł in 2017*

Wynik finansowy brutto w mln zł
Gross financial result in mln zł

W 2017 r. najwyższy udział w wyniku finansowym brutto ogółu przedsiębiorstw wykazały podmioty mające siedzibę w województwie mazowieckim (91 663,8 mln zł, tj. 28,1% udziału).

Analiza przedsiębiorstw niefinansowych według osiągniętego wyniku finansowego brutto przypadającego na 1 podmiot pokazuje, że najwyższą wartość wskaźnika odnotowały przedsiębiorstwa zlokalizowane w województwie mazowieckim (232,2 tys. zł), pomorskim (160,2 tys. zł) oraz wielkopolskim (158,5 tys. zł). Najniższy wynik finansowy brutto na 1 podmiot odnotowano dla jednostek mających siedzibę w województwie warmińsko-mazurskim i zachodniopomorskim (odpowiednio 102,3 tys. zł oraz 114,7 tys. zł).

Rozdział 11.

Chapter 11.

Podstawowe dane w ujęciu regionalnym według jednostek lokalnych

Basic data on regional basis by local units

Metoda jednostek lokalnych polega na zaprezentowaniu informacji z uwzględnieniem faktycznego miejsca prowadzonej przez przedsiębiorstwo działalności, które może różnić się od miejsca siedziby. Na podstawie rozmieszczenia jednostek lokalnych przedsiębiorstwa (czyli geograficznie określonych miejsc, w których prowadzona jest działalność gospodarcza) zaprezentowane zostały informacje o wynikach sektora przedsiębiorstw.

JEDNOSTKA LOKALNA to wydzielona część przedsiębiorstwa (np. zakład, oddział, filia, magazyn, sklep, zajezdnia, biuro konstrukcyjne i technologiczne, laboratorium doświadczalne, biuro kompletacji dostaw) zidentyfikowana odrębnym adresem, w której przedsiębiorstwo prowadzi działalność, i w której na rzecz przedsiębiorstwa pracuje jedna lub więcej osób (nawet w niepełnym wymiarze godzin pracy).

Tablica 7. Liczba jednostek lokalnych (bez jednostek lokalnych poza granicami kraju) oraz liczba przedsiębiorstw według województw w 2017 r.

Table 7. Number of local units (without local units abroad) and number of enterprises by voivodships in 2017

Województwa Voivodships	Liczba jednostek lokalnych Number of local units	Liczba przedsiębiorstw Number of enterprises
Ogółem Total	2 148 078	2 077 027
Dolnośląskie	173 713	167 531
Kujawsko-pomorskie	98 009	95 060
Lubelskie	89 508	85 853
Lubuskie	51 155	50 038
Łódzkie	132 070	126 803
Małopolskie	199 810	193 435
Mazowieckie	407 144	394 842
Opolskie	42 257	41 227
Podkarpackie	87 367	84 450
Podlaskie	50 985	49 440
Pomorskie	141 467	137 661
Śląskie	234 237	228 272
Świętokrzyskie	55 153	52 822
Warmińsko-mazurskie	58 709	56 906
Wielkopolskie	224 028	212 497
Zachodniopomorskie	102 466	100 190

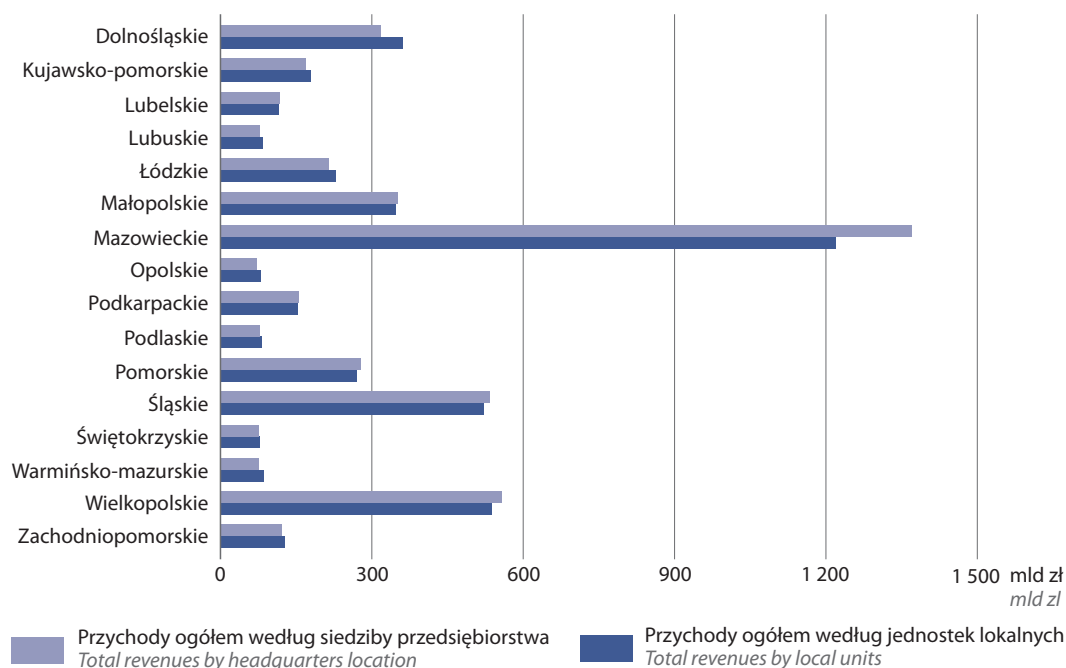
W 2017 r. 2 077 tys. przedsiębiorstw niefinansowych prowadziło działalność w 2 148,1 tys. jednostkach lokalnych. W województwie mazowieckim znajdowało się 19,0% wszystkich jednostek lokalnych. Najmniej jednostek lokalnych było zlokalizowanych w województwie podlaskim (2,4%), lubuskim (2,4%) i świętokrzyskim (2,6%).

Porównując rozmieszczenie terytorialne podmiotów według siedziby i według ich jednostek lokalnych nie zaobserwowano znaczących różnic w strukturze przedsiębiorstw niefinansowych. Jednak uwzględniając rzeczywistą lokalizację działalności przedsiębiorstw niefinansowych, struktura m. in. pracujących i przychodów ogółem według województw była inna niż według metody przedsiębiorstw.

W większości województw liczba pracujących według jednostek lokalnych była wyższa niż według siedziby przedsiębiorstwa, z wyjątkiem województwa mazowieckiego i wielkopolskiego, w których po uwzględnieniu rzeczywistego rozmieszczenia działalności zauważalne jest zmniejszenie liczby pracujących (odpowiednio o 276,9 tys. osób i 7,7 tys. osób). Różnica zauważalna była również wśród klas wielkości przedsiębiorstw. W jednostkach dużych liczba pracujących w stosunku do tej mierzonej metodą siedziby przedsiębiorstwa była niższa o 14,6 tys. osób, a dla jednostek MŚP o 4,3 tys. osób.

Wykres 27. Przychody ogółem liczone metodą przedsiębiorstw i jednostek lokalnych według województw w 2017 r.

Chart 27. Total revenues converted according to enterprises and local units methods by voivodships in 2017

Analizując przychody ogółem według jednostek lokalnych były one wyższe niż według siedziby przedsiębiorstwa w 9 województwach. Największe zróżnicowanie występowało w województwie warmińsko-mazurskim (o 14,8%) i dolnośląskim (o 13,2%).

W pozostałych 7 województwach przychody ogółem liczone metodą jednostek lokalnych były niższe w stosunku do wartości według siedziby przedsiębiorstwa – najsilniej w województwie mazowieckim (o 11,1%, tj. 151,7 mld zł).

Tablica 8. Nakłady inwestycyjne według siedziby przedsiębiorstwa i jednostek lokalnych w 2017 r.
Table 8. Investment outlays converted according to headquarters location and local units in 2017

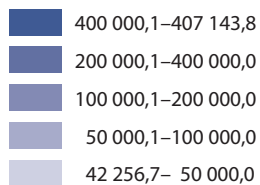
Województwa <i>Voivodships</i>	Nakłady inwestycyjne <i>Investment outlays</i>			
	według siedziby przedsiębiorstwa <i>by headquarters location</i>		według jednostek lokalnych <i>by local units</i>	
	w tys. zł <i>in thousand zł</i>	w % <i>in %</i>	w tys. zł <i>in thousand zł</i>	w % <i>in %</i>
Ogółem <i>Total</i>	172 978 151	100,0	172 945 324	100,0
Dolnośląskie	13 218 094	7,6	15 970 400	9,2
Kujawsko-pomorskie	5 533 939	3,2	6 490 859	3,8
Lubelskie	5 223 741	3,0	4 064 921	2,4
Lubuskie	2 855 729	1,7	3 550 286	2,1
Łódzkie	11 752 045	6,8	9 268 791	5,4
Małopolskie	11 740 258	6,8	11 296 609	6,5
Mazowieckie	52 920 293	30,6	46 269 612	26,8
Opolskie	2 717 897	1,6	5 016 626	2,9
Podkarpackie	5 145 263	3,0	6 381 289	3,7
Podlaskie	2 767 127	1,6	3 113 565	1,8
Pomorskie	11 327 567	6,5	11 063 523	6,4
Śląskie	19 934 721	11,5	21 365 650	12,4
Świętokrzyskie	2 413 597	1,4	2 578 425	1,5
Warmińsko-mazurskie	2 300 687	1,3	3 379 676	2,0
Wielkopolskie	18 875 802	10,9	17 729 365	10,3
Zachodniopomorskie	4 251 391	2,5	5 405 727	3,1

Największe różnice w wartości nakładów inwestycyjnych liczonych obiema metodami zaobserwowano w województwie mazowieckim. Wartość nakładów inwestycyjnych liczona metodą jednostek lokalnych była niższa niż według siedziby przedsiębiorstwa o 6,7 mld zł, tj. o 12,6%. W województwie opolskim wartość ta była wyższa o 2,8 mld zł.

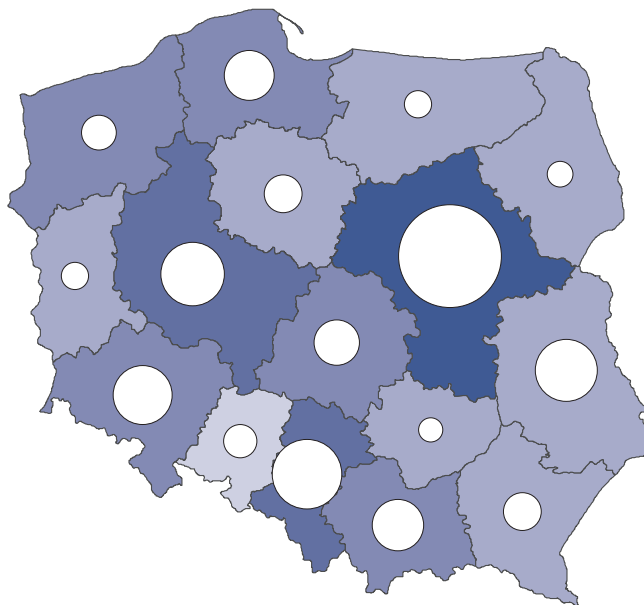
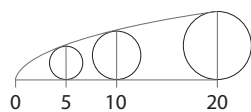
Ogólna struktura nakładów inwestycyjnych według jednostek lokalnych kształtowała się podobnie jak liczona metodą siedziby przedsiębiorstwa. Najwyższe wartości zaobserwowano w województwie mazowieckim (26,8% wartości ogółem), śląskim (12,4%), wielkopolskim (10,3%) oraz dolnośląskim (9,2%).

Mapa 3. Nakłady inwestycyjne liczone metodą jednostek lokalnych według województw w 2017 r.
Map 3. Investment outlays converted according to local units by voivodships in 2017

Liczba jednostek lokalnych
Number of local units

Nakłady inwestycyjne w mld zł
Investment outlays in bn zł

Uwagi metodologiczne

Źródła i zakres danych

Główny Urząd Statystyczny prowadzi szereg badań, w których zbierane są dane o przedsiębiorstwach prowadzących w kolejnych latach działalność gospodarczą. Poszczególnymi badaniami – zależnie od ich celu – obejmowane są różne grupy podmiotów, wyodrębnione według określonych kryteriów, w tym wielkości jednostki, formy własności, formy prawnej, rodzaju prowadzonej działalności, typu ewidencji księgowej.

Największa zbiorowość obejmowana jest rocznym badaniem działalności gospodarczej przedsiębiorstw, realizowanym przez Główny Urząd Statystyczny na podstawie Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 lipca 2016 r. w sprawie programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2017 (Dz. U. poz. 1426 z późniejszymi zmianami). Składa się na nie reprezentacyjne badanie mikroprzedsiębiorstw (tj. podmiotów, w których pracuje 9 lub mniej osób) i pełne badanie pozostałych jednostek.

Celem pozyskiwania danych jest zapewnienie informacji na wewnętrzne potrzeby Państwa oraz zapewnienie niezbędnych danych, do których prezentacji i pozyskiwania zobligowany jest Główny Urząd Statystyczny z uwagi na umowy międzynarodowe.

Z uwagi na zawężoną listę uwzględnianych cech, w niniejszej publikacji możliwe było dokonanie imputacji danych dla podmiotów, które nie złożyły rocznych sprawozdań statystycznych. Ponadto, w opracowaniu uwzględnione zostały również te podmioty, które prowadziły działalność w ciągu 2017 r., ale na koniec roku były już nieaktywne.

Podstawą do opracowania publikacji są zbiory danych pozyskane na zestawach danych SP – Roczna ankieta przedsiębiorstw oraz SP-3 – Sprawozdanie o działalności gospodarczej przedsiębiorstw, z których wyodrębniono zbiorowość przedsiębiorstw niefinansowych. Przedsiębiorstwa niefinansowe to osoby prawne, jednostki nieposiadające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą zaklasyfikowane według PKD 2007 do następujących sekcji:

Oznaczenie sekcji	Opis
B	Górnictwo i wydobywanie
C	Przetwórstwo przemysłowe
D	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych
E	Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją
F	Budownictwo
G	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle
H	Transport i gospodarka magazynowa
I	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi
J*	Informacja i komunikacja
L	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości
M	Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna
N	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca
P**	Edukacja
Q***	Opieka zdrowotna i pomoc społeczna
R****	Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją
S*****	Pozostała działalność usługowa

* Sekcja J – z wyłączeniem instytucji kultury mających osobowość prawną

** Sekcja P – z wyłączeniem szkół wyższych

*** Sekcja Q – z wyłączeniem samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej

**** Sekcja R – z wyłączeniem instytucji kultury mających osobowość prawną

***** Sekcja S – z wyłączeniem działu 94 Działalność organizacji członkowskich

Dane prezentowane w publikacji nie obejmują jednostek prowadzących działalność zaklasyfikowaną według Polskiej Klasyfikacji Działalności 2007 do sekcji A (Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo), K (Działalność finansowa i ubezpieczeniowa) oraz O (Administracja publiczna i obrona narodowa, obowiązkowe zabezpieczenie społeczne).

Przedstawiona w publikacji zbiorowość obejmuje osoby prawne, jednostki nieposiadające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne, które prowadziły działalność gospodarczą w Polsce w roku 2017. Jeśli w opracowaniu jest mowa o zbiorowości osób fizycznych, należy przez to rozumieć, że prezentowana jest ona łącznie z osobami, które działały w ramach spółek zawiązanych na podstawie umowy zawartej na podstawie kodeksu cywilnego (spółki cywilne). Przyjęto też, że zbiorowość jednostek mających osobowość prawną (osoby prawne) prezentowana jest łącznie z jednostkami organizacyjnymi nieposiadającymi osobowości prawnej.

Na potrzeby niniejszej publikacji dokonano dodatkowego grupowania w stosunku do obowiązujących przekrojów klasyfikacyjnych, ujmując pod pojęciem „Przemysł” sekcje: B (Górnictwo i wydobywanie), C (Przetwórstwo przemysłowe), D (Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych), E (Dostawa wody, gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją).

W badanej zbiorowości wyodrębniono następujące klasy wielkości:

- mikroprzedsiębiorstwa (o liczbie pracujących do 9 osób);
- małe przedsiębiorstwa (o liczbie pracujących od 10 do 49 osób);
- średnie przedsiębiorstwa (o liczbie pracujących od 50 do 249 osób);
- duże przedsiębiorstwa (o liczbie pracujących 250 i więcej osób).

Dodatkowo w publikacji wyodrębniono sektor małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP), tj. podmiotów o liczbie pracujących do 249 osób.

Środki trwałe są prezentowane w podziale na podstawowe zbiorcze grupy rodzajowe środków trwałych obejmujące zgodnie z Klasyfikacją Środków Trwałych: budynki i lokale oraz obiekty inżynierii lądowej i wodnej (grupy 1–2), maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia (grupy 3–6 i 8), środki transportu (grupa 7).

W publikacji zaprezentowano również dane w ujęciu regionalnym liczone zarówno metodą przedsiębiorstw, jak i metodą jednostek lokalnych (bez jednostek lokalnych poza granicami kraju). Prezentacja danych według metody przedsiębiorstw polega na przedstawieniu informacji dotyczących jednostek określając geograficzną lokalizację przedsiębiorstwa na podstawie miejsca jego siedziby. Metoda jednostek lokalnych polega na zaprezentowaniu informacji z uwzględnieniem faktycznego miejsca prowadzonej przez przedsiębiorstwo działalności, na podstawie rozmieszczenia jednostek lokalnych przedsiębiorstwa.

Dane z zakresu rocznych badań przedsiębiorstw niefinansowych można znaleźć również między innymi w Dziejzinowej Bazie Wiedzy Przedsiębiorstwa Niefinansowe (<http://swaid.stat.gov.pl/>).

Szczegółowe informacje dotyczące badań przedsiębiorstw niefinansowych znajdują się na stronie <http://stat.gov.pl/publikacje> w opracowaniu „Zeszyt metodologiczny. Badania przedsiębiorstw niefinansowych”.

Objaśnienia podstawowych pojęć

Pracujący – do pracujących zalicza się osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy, tj. umowy o pracę, powołania, mianowania lub wyboru (łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo); pracodawców i pracujących na własny rachunek: właścicieli i współwłaścicieli (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin) jednostek prowadzących działalność gospodarczą (z wyłączeniem wspólników spółek, którzy nie pracują w spółce) oraz osoby pracujące na własny rachunek; agentów; osoby wykonujące pracę nakładczą; członków spółdzielni produkcji rolniczej.

Zatrudnieni – do zatrudnionych zalicza się osoby zatrudnione na podstawie umowy o pracę, powołania, mianowania lub wyboru (łącznie z osobami zatrudnionymi poza granicami kraju), w tym również: osoby zatrudnione przy pracach interwencyjnych i robotach publicznych, finansowanych z Funduszu Pracy, osoby młodociane pracujące na podstawie umowy o pracę, a nie w celu przygotowania zawodowego, osoby przebywające za granicą na podstawie delegacji służbowej; osoby pracujące w jednostce w formie zorganizowanych grup roboczych, tj. uczestników OHP (z wyjątkiem odbywających naukę zawodu), skazanych.

Przeciętne zatrudnienie oblicza się jako sumę przeciętnego zatrudnienia w poszczególnych miesiącach podzieloną przez liczbę miesięcy w badanym okresie (bez względu na to, czy jednostka funkcjonowała przez cały badany okres), po wcześniejszym przeliczeniu osób niepełnozatrudnionych na pełne etaty. Przeliczenia osób niepełnozatrudnionych na pełne etaty dokonuje się według godzin pracy ustalonych w umowie o pracę, w stosunku do obowiązującej normy.

Wynagrodzenia brutto obejmują wypłaty pieniężne, wypłacane pracownikom lub innym osobom fizycznym, stanowiące wydatki ponoszone przez pracodawców na opłacenie wykonywanej pracy, niezależnie od źródeł ich finansowania oraz bez względu na podstawę stosunku pracy bądź innego stosunku prawnego lub czynności prawnej, na podstawie których jest świadczona praca.

Miesięczne wynagrodzenie brutto na 1 zatrudnionego obejmuje wynagrodzenia brutto przypadające miesięcznie na jeden pełny etat (przeciętne zatrudnienie).

Środki trwałe to rzeczowe aktywa trwałe i zrównane z nimi, o przewidywanym okresie ekonomicznego użytkowania dłuższym niż rok, kompletne, zdatne do użytku i przeznaczone na potrzeby jednostki. Zalicza się do nich w szczególności: grunty (w tym prawo użytkowania wieczystego gruntu), budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej (w tym spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego i spółdzielcze prawo do lokalu użytkowego), maszyny i urządzenia techniczne, środki transportu, inne środki trwałe (narzędzia, przyrządy, ruchomości, wyposażenie, inwentarz żywy).

Wartość brutto środków trwałych to wartość równa nakładom poniesionym na ich zakup lub wytworzenie, bez potrącenia wartości zużycia (umorzenia). Wartość brutto środków trwałych nie obejmuje wartości gruntów i prawa wieczystego użytkowania gruntów.

Wartość netto środków trwałych to wartość brutto pomniejszona o wartości odpisów amortyzacyjnych (umorzeniowych).

Stopień zużycia środków trwałych to procentowa relacja wielkości umorzeń dokonanych od chwili oddania środków trwałych do eksploatacji do wartości środków trwałych brutto.

Nakłady inwestycyjne to nakłady finansowe lub rzeczowe, których celem jest stworzenie nowych środków trwałych lub ulepszenie (przebudowa, rozbudowa, rekonstrukcja lub modernizacja) istniejących obiektów majątku trwałego, a także nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji. Nakłady inwestycyjne dzielą się na nakłady na środki trwałe oraz pozostałe nakłady.

Nakłady na środki trwałe to nakłady na: budynki i budowle (obejmują budynki i lokale oraz obiekty inżynierii lądowej i wodnej), w tym m.in. roboty budowlano-montażowe, dokumentacje projektowo-kosztorysowe, melioracje szczegółowe; maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia (łącznie z przyrządami, ruchomościami i wyposażeniem); środki transportu; inne, tj.: poprawę walorów (ulepszenie) gruntów, zasadzenia wieloletnie, inwentarz żywy oraz odsetki od kredytów i pożyczek inwestycyjnych za okres realizacji inwestycji.

Pozostałe nakłady to nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji oraz inne koszty związane z realizacją inwestycji. Nakłady te nie zwiększają wartości środków trwałych.

Wydatki na zakup używanych środków trwałych to wartość wydatków na nabycie (wraz z wydatkami ponoszonymi przy ich nabyciu): środków trwałych; środków trwałych w budowie (niezakończonych); prawa wieczystego użytkowania gruntu; spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego; spółdzielczego prawa do lokalu użytkowego.

Nakłady na rzeczowe aktywa trwałe to nakłady inwestycyjne oraz wydatki na zakup używanych środków trwałych.

Przychody z całokształtu działalności (przychody ogółem) obejmują przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów, pozostałe przychody operacyjne oraz przychody finansowe.

Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów to przychody netto ze sprzedaży w kraju i na eksport wytworzonych przez jednostkę produktów (wyrobów gotowych, półfabrykatów oraz usług), a także opakowań, wyposażenia i usług obcych, jeżeli są one fakturowane odbiorcom łącznie z produktami; oraz przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów, tj. nabyte w celu odsprzedaży w stanie nieprzetworzonym rzeczowe aktywa obrotowe oraz produkty wytworzone przez jednostkę, jeśli sprzedawane są one w sieci własnych sklepów obok towarów obcej produkcji, jak również kwoty należne za sprzedane towary i materiały, niezależnie od tego, czy zostały zapłacone.

Pozostałe przychody operacyjne to przychody związane pośrednio z działalnością operacyjną jednostki, a w szczególności: zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych (środków trwałych, środków trwałych w budowie, wartości niematerialnych i prawnych, inwestycji w nieruchomości i prawa), otrzymane nieodpłatnie (w tym w drodze darowizny) aktywa (środki pieniężne), odszkodowania, rozwiązane rezerwy, korekty odpisów aktualizujących wartość aktywów niefinansowych, przychody z działalności socjalnej, przychody z najmu lub dzierżawy środków trwałych albo inwestycji w nieruchomości i prawa, przychody związane ze zdarzeniami losowymi.

Przychody finansowe to m.in. kwoty należne z tytułu dywidend i udziałów w zysku, odsetki od udzielanych pożyczek, odsetki od lokat terminowych, odsetki za zwłokę, zysk ze zbycia inwestycji (sprzedaży), zmniejszenia odpisów aktualizacyjnych wartości inwestycji wobec całkowitego lub częściowego ustania przyczyn powodujących trwałą utratę ich wartości, nadwyżka dodatnich różnic kursowych nad ujemnymi.

Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności (koszty ogółem) obejmują koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów, pozostałe koszty operacyjne oraz koszty finansowe.

Koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów obejmują koszt własny sprzedanych produktów (tj. koszty podstawowej działalności operacyjnej pomniejszone o koszty wytworzenia świadczeń na własne potrzeby jednostki i skorygowane o zmianę stanu produktów) oraz wartość sprzedanych towarów i materiałów według cen zakupu lub nabycia.

Pozostałe koszty operacyjne to koszty związane pośrednio z działalnością operacyjną jednostki, a w szczególności: strata ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych i środków trwałych w budowie, amortyzacja oddanych w dzierżawę lub najem środków trwałych, nieplanowane odpisy amortyzacyjne (odpisy z tytułu trwałej utraty wartości), poniesione kary, grzywny, odszkodowania, odpisane w części lub w całości wierzytelności w związku z postępowaniem upadłościowym, układowym i naprawczym, utworzone rezerwy na pewne lub o dużym stopniu prawdopodobieństwa przyszłe zobowiązania (straty z transakcji gospodarczych w toku), odpisy aktualizujące wartość aktywów niefinansowych, koszty utrzymania obiektów działalności socjalnej, darowizny lub nieodpłatnie przekazane aktywa trwałe, straty związane ze zdarzeniami losowymi.

Koszty finansowe to m.in. odsetki od zaciągniętych kredytów i pożyczek, odsetki i dyskonto od wyemitowanych przez jednostkę obligacji, odsetki za zwłokę, strata ze zbycia inwestycji, odpisy z tytułu aktualizacji wartości inwestycji, nadwyżka ujemnych różnic kursowych nad dodatnimi.

Wynik finansowy brutto oblicza się jako różnicę przychodów ogółem i kosztów ogółem – w przypadku nadwyżki kosztów ogółem nad przychodami ogółem wynik finansowy zapisuje się ze znakiem (-).

Wskaźnik poziomu kosztów to relacja kosztów ogółem do przychodów ogółem.

Wskaźnik rentowności obrotu brutto to relacja wyniku finansowego brutto do przychodów ogółem.

Wartość produkcji to wartość faktycznie wyprodukowanych przez jednostkę wyrobów i usług. Wartość ta jest naliczana w oparciu o wartość sprzedaży, uwzględniając zmiany w zapasach, skorygowaną o wartość zakupów towarów i usług nabytych do dalszej odsprzedaży bez zmiany stanu w jakim zostały nabyte.

Wartość dodana to przyrost wartości dóbr zakupionych przez jednostkę, powstały w wyniku procesu produkcji. Wartość ta jest naliczana w oparciu o wartość sprzedaży, uwzględniając zmiany w zapasach, pomniejszoną o całkowite koszty zakupu materiałów, towarów i usług.

Jednostka lokalna to wydzielona część przedsiębiorstwa (np. zakład, oddział, filia, magazyn, sklep, zajezdnia, biuro konstrukcyjne i technologiczne, laboratorium doświadczalne, biuro kompletacji dostaw) zidentyfikowana odrębnym adresem, w której przedsiębiorstwo prowadzi działalność, i w której na rzecz przedsiębiorstwa pracuje jedna lub więcej osób (nawet w niepełnym wymiarze godzin pracy).

Przedsiębiorstwo nowopowstałe (tzw. „narodziny”) to przedsiębiorstwo, które powstało poprzez stworzenie kombinacji czynników produkcji z zastrzeżeniem, że żadne inne przedsiębiorstwo nie było w ten proces zaangażowane. Do przedsiębiorstw nowopowstałych nie zalicza się jednostek powstałych w wyniku połączenia, podziału, oddzielenia, restrukturyzacji, zmiany formy prawnej lub zmiany rodzaju działalności. Przedsiębiorstwo, które wznowiło działalność przed upływem 2 lat od jej zawieszenia także nie jest zaliczane do przedsiębiorstw nowopowstałych (definicja zgodna z europejską metodologią demografii przedsiębiorstw).

Do wyznaczenia **wskaźnika liczby przedsiębiorstw na 1000 ludności** wykorzystano średnioroczną liczbę ludności według ich faktycznego miejsca zamieszkania, według stanu na dzień 30 VI.

Do wyznaczenia **wskaźnika liczby pracujących na 1000 ludności** wykorzystano średnioroczną liczbę ludności według ich faktycznego miejsca zamieszkania, według stanu na dzień 31 XII.

Ze względu na zaokrąglenia danych, w niektórych przypadkach sumy składników mogą się nieznacznie różnić od podanych wielkości „ogółem”.

Methodological notes

Subject and scope of data

The Statistics Poland conducts a series of surveys in which data on enterprises conducting business activity in subsequent years is collected. Individual surveys – depending on their purpose – cover various groups of entities, separated according to specific criteria, including class size, ownership form, legal form, type of activity, type of accounting records.

The largest group is covered by the annual survey of business operations of enterprises, carried out by the Statistics Poland based on the Regulation of the Council of Ministers of 28 July 2016 on the program of statistical surveys of official statistics for 2017 (Journal of Laws, item 1426, as amended). It consists of a representative survey of microenterprises (i.e. entities in which 9 or fewer persons employed) and a full-range survey of the remaining units.

The purpose of obtaining data is to provide information for the internal needs of the State and to provide the necessary data for which the Statistics Poland is required to present and collect due to international agreements.

Due to the narrowed list of features considered, in this publication it was possible to impute data for entities that did not submit annual statistical reports. In addition, the study included also those entities that were active during 2017, but were no longer active at the end of this year.

The main basis for the development of the publication are data sets obtained on SP and SP-3 data sets, from which a group of non-financial enterprises was separated. Non-financial enterprises are legal persons, entities without legal personality and natural persons conducting economic activity classified according to the following sections of NACE Rev. 2:

Section marking	Description
B	Mining and quarrying
C	Manufacturing
D	Electricity, gas steam and air conditioning supply
E	Water supply; sewerage, waste management and remediation activities
F	Construction
G	Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles, and motorcycles
H	Transportation and storage
I	Accommodation and food service activities
J*	Information and communication
L	Real estate activities
M	Professional, scientific and technical activities
N	Administrative and support service activities
P**	Education
Q***	Human health and social work activities
R****	Arts, entertainment and recreation
S*****	Other service activities

* Section J – excluding cultural institutions with legal personality

** Section P – excluding higher education institutions

*** Section Q – excluding independent public health care facilities

**** Section R – excluding cultural institutions with legal personality

***** Section S – excluding division 94 Activities of membership organisations

The data presented in the publication do not include entities conducting activities classified by the NACE Rev. 2 to section A (Agriculture, forestry, fishing), K (Financial and insurance activities) and O (Public administration and defense, compulsory social security).

The group presented in the publication includes legal persons, entities without legal personality and natural persons who conducted business activity in Poland in 2017. If the study refers to a group of natural persons, it should be understood that it is presented together with persons who operated within the framework of companies established under an agreement concluded on the basis of the Civil Code (civil partnerships). It was also assumed that the group of entities with legal personality (legal entities) is presented together with organizational units without legal personality.

For the purposes of this publication, additional groupings were made in relation to the applicable classification division, including the following sections within the term "Industry": B (Mining and quarrying), C (Manufacturing), D (Electricity, gas steam and air conditioning supply), E (Water supply; sewerage, waste management and remediation activities).

The following size classes were identified in the surveyed population:

- *microenterprises (with up to 9 persons employed);*
- *small enterprises (with a number of persons employed from 10 to 49);*
- *medium-sized enterprises (with a number of persons employed from 50 to 249);*
- *large enterprises (with 250 or more persons employed).*

In addition, the publication distinguishes the sector of small and medium-sized enterprises (SMEs), i.e. entities with up to 249 persons employed.

Fixed assets are presented divided into basic collective groups of fixed assets comprising, according to the Polish Classification of Fixed Assets: buildings and premises as well as civil and water engineering structures (groups 1–2), machinery, technical equipment and tools (groups 3–6 and 8), means of transport (group 7).

The publication presents also data on a regional basis calculated according to both the enterprise method and the local unit method (without local units abroad). Presentation of data according to the enterprise method consists in presenting information about units by specifying the geographical location of the enterprise based on the place of its registered office. The local units method consists in presenting the information taking into account the actual location of the business conducted by the enterprise, based on the distribution of the local units of the enterprise.

Data from the annual surveys of non-financial enterprises can also be found, among others, in the Non-financial Enterprises Knowledge Databases (<http://swaid.stat.gov.pl/>)

Detailed information on the non-financial enterprises surveys can be found in the "Methodological handbook. Non-financial enterprises surveys" at <http://stat.gov.pl/publikacje>.

Main definitions

Persons employed (working) include employees hired on the basis of an employment contract, i.e. labour contract, designation, appointment or election (including seasonal and temporary workers); employers and own-account workers: owners and co-owners (including contributing family workers) of units conducting economic activity (excluding company's partners not working in the company) and own-account workers; agents; outworkers; members of agricultural production cooperatives.

Employees (paid employment) – include persons hired on the basis of an labour contract, positing, appointment or election (including persons hired abroad), including: persons hired in intervention and public works financed by the labour fund, young people working on the basis of an labour contract and not for the purpose of vocational training, persons abroad on a business trip; persons working in the unit in organized working groups, i.e. Voluntary Labour Corps participants (except those who attend vocational training), sentenced persons.

Average paid employment is calculated as the sum of average employment in individual months, divided by the number of months in the analysed period (whether the unit operated for the whole period), after converting part-time employees into full-time employees. The conversion of the part-time employees into full-time employees is done on the basis of the number of working hours specified in labour contract, in relation to the applicable standard.

Gross wages and salaries includes cash payments to employees or other individuals, which are expenses incurred by employers for the payment of work, regardless of the source of their funding, and regardless of the basis of the employment relationship or any other legal relationship or legal action under which the work is performed.

Monthly gross wages and salaries per 1 paid employee cover monthly gross wages and salaries per full-time job (average paid employment).

Fixed assets are tangible fixed assets and equivalents with an anticipated economic life of more than a year, complete, usable and intended for the needs of the unit. They particularly include: land (including perpetual usufruct of land), buildings, premises, civil and water engineering structures (including cooperative ownership rights to residential premise and cooperative rights to utility premise), machinery and technical equipment, means of transport, other fixed assets (tools, instruments, movables, equipment, livestock).

Gross value of fixed assets is the value of expenditure incurred on the purchase or production of those fixed assets, without deducting the value of consumption (depreciation). Gross value of fixed assets do not include the value of land and perpetual usufruct of land.

Net value of fixed assets is the gross value reduced by consumption value (depreciation).

Consumption of fixed assets is the relation (expressed in %) of the amount of depreciation calculated from the moment of putting the fixed assets into use to the value of gross fixed assets.

Investment outlays are the financial or material expenditures aimed at creating new fixed assets or improving (rebuilding, enlargement, restructuring or modernization) existing fixed assets, as well as outlays on so-called initial equipment for the investment. The investment outlays are divided into outlays on fixed assets and other outlays.

The outlays on fixed assets include expenditures on: buildings and structures (buildings, premises, civil and water engineering structures), including, among others, construction and assembly works, design-cost-estimate documentations, detailed meliorations; machinery, technical equipment and tools (including instruments, movables and equipment); means of transport; other, i.e. land quality improvements, long-term plantations, livestock and interest on investment credits and loans for the period of the investment implementation.

Other outlays include outlays on the so-called initial equipment for the investment and other costs related to the implementation of the investment. Those outlays do not increase the value of the fixed assets.

Expenditure on the purchase of used fixed assets is the value of expenditure spent on purchase (including expenses incurred on the acquisition) of: fixed assets; fixed assets under construction (unfinished); perpetual usufruct of land; cooperative ownership right to residential premises; cooperative right to utility premises.

Outlays on tangible fixed assets are investment outlays and expenditures on the purchase of used fixed assets.

Revenues from the whole activity (total revenues) include net revenues from sales of products, goods and materials, other operating revenues as well as financial revenues.

Net revenues from sale of products, goods and materials are net revenues from domestic and export sales of products (finished, semi-finished and services) manufactured by the unit, as well as packaging, equipment and third party services, if invoiced to customers along with products; and net revenues from sale of goods and materials, that is tangible current assets and products manufactured by the unit, purchased for resale in the same condition as received, if they are sold in a chain of own stores along with the foreign goods, as well as amounts due for goods and materials sold, regardless of whether or not they have been paid.

Other operating revenues are revenues indirectly related to the unit's operating activities, in particular: profit from the disposal of non-financial fixed assets (fixed assets, fixed assets under construction, intangible assets,

real estate investments and rights), obtained free of charge (including donations) assets (cash), damages, reversed provision, adjustments of write-offs revaluing non-financial assets, revenues from social welfare activities, income from rent or lease of fixed assets or investments in real estate and rights, revenues associated with extraordinary events.

Financial revenues, that is among others amounts due for dividends and shares in profit, interest from the loans granted, interest on term deposits, default interest, profit on disposal of investment (sale), reduction of revaluation write-offs of investment values in relation to the total or partial termination of causes resulting in permanent loss of their value, surplus of positive exchange differences over negative.

Costs of obtaining revenues from the whole activity (total costs) include costs of products, goods and materials sold, other operating and financial costs.

Costs of products, goods and materials sold include cost of products sold (i.e. basic operation costs decreased by the costs of generating benefits for the need of the unit and corrected by change in stock products) and value of goods and materials sold according to procurement or purchase prices.

Other operating costs are costs indirectly related to the unit's operating activity, in particular: loss on disposal of non-financial fixed assets and fixed assets under construction, depreciation of leased or rented fixed assets, unplanned depreciation (impairment charges), penalties, fines, damages, receivables written off in part or in full as a result of bankruptcy, composition or restructuring proceeding, provisions created for certain or highly probable future liabilities (loss on economic transactions in progress), write-offs revaluing non-financial assets, costs of maintaining social facilities, donations or free of charge transferred fixed assets, losses related to extraordinary events.

Financial costs, that is, among others, interest on bank credits and loans, interest and discount on bonds issued by the unit, default interest, loss on disposal of investments, revaluation write-offs of investment values, surplus of negative exchange differences over positive.

Gross financial result is calculated as the difference of total revenues and total costs – in case of surplus of total costs over total revenues, the financial result is recorded with the sign (-).

Cost level indicator is the relation of total costs to total revenues.

Gross turnover profitability indicator is the relation of gross financial result to total revenues.

Value of production is the value of goods and services actually produced by the unit. This value is calculated on the basis of sales value adjusted with the value of purchases of goods and services acquired for further resale without changing the form in which they were acquired and taking into account changes in stocks.

Value added is the increase in the value of goods purchased by the unit as a result of the production process. This value is calculated on the basis of sales value, taking into account stocks changes, less total cost of materials, goods and services.

Local unit is a separate part of an enterprise (e.g. plant, branch, agency, warehouse, store, depot, design and technology office, experimental laboratory, delivery office) identified by a separate address in which the enterprise runs its business and in which one or more persons work (even part-time) for the enterprise.

Newly-born enterprise ("births") is an enterprise that was created by combining production factors provided that no other enterprise was involved in the process. Newly-born enterprises do not include units created as a result of merger, break-up, split-off, restructuring, change of legal form or change of type of business. An enterprise that has renewed its activity within 2 years after its suspension is also not included in newly-born enterprises (a definition consistent with the European methodology for enterprise demography).

To determine **the number of enterprises per 1000 population**, the indicator was delineated using annual number of population by the actual place of residence, as of 30 VI.

To determine **the number of persons employed per 1000 population**, the indicator was delineated using annual number of population by the actual place of residence, as of 30 XII.

Due to rounding of data, in some cases sums of components may slightly differ from the amount given in the item "total".